

TAČKA II

VIJEĆE FILOZOFSKOG FAKULTETA

Poštovani,

Dostavljamo vam na usvajanje Elaborat sa zahtjevom za akreditaciju akademskih doktorskih studija „Metodika nastave“, koje će se realizovati na Filozofskom fakultetu.

KOMISIJA ZA IZRADU ELABORATA

Prof. dr Dijana Vučković, s.r.

Prof. dr Veselin Mićanović, s.r.

Prof. dr Tatjana Novović, s.r.

Broj:

Datum:

ZAHTJEV ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA

I OPŠTI PODACI O PODNOSIOCU ZAHTJEVA

1. Naziv ustanove visokog obrazovanja

Univerzitet Crne Gore

Vrsta ustanove

a)

☒	Univerzitet	☐	Fakultet	☐	Umjetnička akademija	☐	Visoka škola
-------------------------------------	-------------	--------------------------	----------	--------------------------	----------------------	--------------------------	--------------

b)

☒	Javna	☐	Privatna	☐	Javno-privatno partnerstvo
-------------------------------------	-------	--------------------------	----------	--------------------------	----------------------------

Organizaciona jedinica na univerzitetu

☒	Fakultet	☐	Umjetnička akademija	☐	Institut	☐	Visoka škola
-------------------------------------	----------	--------------------------	----------------------	--------------------------	----------	--------------------------	--------------

Sjedište i adresa ustanove

81000 Podgorica, Cetinjski put 2

Kontakt ustanove:

Telefon:

020 414 209

E-mail:

Web stranica:

rektor@ucg.ac.me

www.ucg.ac.me

1.1. Naziv organizacione jedinice koja planira da realizuje studijski program

FILOZOFSKI FAKULTET

Sjedište i adresa organizacione jedinice

Danila Bojovića bb, 81400 Nikšić, Crna Gora

Vlasnička struktura organizacione jedinice

☒	Javna	☐	Privatna
-------------------------------------	-------	--------------------------	----------

Kontakt organizacione jedinice:

Telefon:

040/243-921

Email :

Web stranica:

ff@ucg.ac.me

www.ff.ac.me

2. Osnivanje ustanove

Naziv osnivača ustanove:

Država Crna Gora

Akt o osnivanju ustanove

Naziv akta:

Samoupravni sporazum o udruživanju u Univerzitet 1974.g.; Samoupravni sporazum o udruživanju u Univerzitet „Veljko Vlahović“ u Titogradu 1978.g.; Statut Univerziteta „Veljko Vlahović“ u Titogradu 1986. g.; Statut Univerziteta Crne Gore 1993.g.

Broj akta:

Datum izdavanja akta:

02-508

2.4.1974.

01-220

4.4.1978.

9.4.1986.

Promjena u osnivačkim pravima ustanove

Naziv pravnog sljedbenika:

Univerzitet Crne Gore

Naziv akta:

Broj:

Datum izdavanja:

3. Dosadašnji upis u registre:

a) Početna akreditacija ustanove¹⁾:

Broj:

Datum izdatog sertifikata:

Shodno Zakonu o visokom obrazovanju Sl. list RCG br. 60/03 Univerzitetu Crne Gore članom 123 priznata je licenca i akreditacija u skladu sa ovim zakonom za studijske programe koji su važili na dan stupanja na snagu ovog zakona.

b) Važeći sertifikat o reakreditaciji ustanove:

Broj:

Datum izdatog sertifikata:

02-607/22-109/171

25. 7.2022. godine

Početna akreditacija svih studijskih programa.

c) Licenca ustanove:

Broj:

060-98/2019

Datum izdatog sertifikata:

24. 9. 2019. godine

4. Organi i tijela ustanove**4.1. Organ upravljanja ustanovom**

Naziv organa:

Upravni odbor Univerziteta Crne Gore

Ime i prezime rukovodioca:

Prof. dr Milivoje Radović

Naziv akta o imenovanju rukovodioca

Odluka o izboru predsjednika Upravnog odbora broj 02-3914/4

Datum imenovanja rukovodioca:

19.9.2024. godine

Kontakt rukovodioca:

Telefon:

+382 20 414 207

Email:

uo@ucg.ac.me

4.2. Organ rukovođenja ustanovom

Naziv organa:

Rektor Univerziteta Crne Gore

Ime i prezime rukovodioca:

Prof. dr Vladimir Božović

Naziv akta o imenovanju rukovodioca:

Odluka o imenovanju rektora Univerziteta Crne Gore broj 02-116/4

Datum imenovanja rukovodioca:

30. 1. 2024. godine

Kontakt rukovodioca:

Telefon:

+382 20 414 255

Email:

rektor@ucg.ac.me

4.3. Organ rukovođenja organizacionom jedinicom

Naziv organa:

Dekan

Ime i prezime rukovodioca:

Prof. dr Tatjana Novović

Naziv akta o imenovanju rukovodioca:

Odluka o izboru dekana broj 02-510/3

Datum imenovanja rukovodioca:

27.4.2023.

Kontakt rukovodioca:

Telefon:

Email:

040/243-921	tatjanan@ucg.ac.me
-------------	--------------------

4.4. Djelatnost ustanove

Naučne odnosno umjetničke oblasti

Prirodne nauke

Tehničko-tehnološke nauke

Medicinske nauke

Društvene nauke

Humanističke nauke

Poljoprivredne nauke

Umjetnost

Interdisciplinarne nauke

x

II OBUHVAT AKREDITACIJE

Studijski program:

Naziv

Metodika nastave

Naučna/umjetnička oblast

DRUŠTVENE NAUKE (NAUKE O OBRAZOVANJU)

Vrsta

Akademske	x Primijenjene	
-----------	----------------	--

Stepen

Osnovne	Master	Integrirane	Doktorske	x
---------	--------	-------------	-----------	---

Realizacija nastave

Klasična	x	Na engleskom jeziku	Udaljeno učenje (DL)	x
----------	---	---------------------	----------------------	---

Broj semestara

6

Obim ECTS

180

Planirani broj studenata za upis u prvu godinu

6

Planirano izdavanje diploma

Ustanova	x	Zajednička		Dupla
----------	---	------------	--	-------

A. AKTA I DOKUMENTA USTANOVE

Broj dokumenta	Naziv	Ustanova*	Jedinica*
C.1.	Akt o osnivanju (zakon, uredba, ugovor, odluka, rješenje) o prvom osnivanju, kao i naredna akta o osnivačkim pravima sledbenika	- Samoupravni sporazum o udruživanju u Univerzitet od 2.4.1974.g.; - Samoupravni sporazum o udruživanju u Univerzitet Veljko Vlahović u Titogradu, 02-508 od 4.4.1978.g.; - Samoupravni sporazum o udruživanju u Univerzitet Veljko Vlahović u Titogradu, 01-220 od 9.4.1986. - Statut Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 337/15 – posebno izdanje od 13.02.2015. i br. 447/18 od 31.12.2018. godine) - Zakon o Univerzitetu, Sl. RCG br.37/92 i 6/94	
C.2.	Akt o upisu u Centralni registar privrednih subjekata	Izvod iz Centralnog registra privrednih subjekata Crne Gore,	

		broj 8-0000728/151 od 26.7.2002.	
C.3.	Akt o imenovanju organa upravljanja	Odluka Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore broj 02-3914/4 od 19.9.2024. godine	
C.4.	Akt o imenovanju organa rukovođenja	Odluka Upravnog odbora o izboru rektora Univerziteta Crne Gore broj 02-116/4 od 30.1.2024.	
C.5.	Akt o akreditaciji		
C.6.	Akt o reakreditaciji	02-607/22-109/171 25.7.2022.	02-607/22-74/100UP Od 20.6.2022.
C.7.	Akt o licenci	060-98/2019 od 24.9.2019.	
C.8.	Akt o licenci za obavljanje naučno-istraživačke djelatnosti		08-607/21-13185/4 od 23.3.2022.
C.9.	Statut	Statut Univerziteta Crne Gore (Bilten UCG, br. 337/15 – posebno izdanje od 13.02.2015. i br. 447/18 od 31.12.2018. godine)	
C.10.	Pravila studiranja na osnovnim studijama	Bilten Univerziteta Crne Gore broj 454, 03-865/1 od 05.04.2019.godine, uz izmjene i dopune	
C.11.	Pravila studiranja na master studijama	Bilten Univerziteta Crne Gore broj 493, 03-1707 od 3.4.2020. godine	
C.12.	Pravila doktorskih studija	Bilten Univerziteta Crne Gore broj 513, 03-4127/2 od 20.11.2020.godine	
C.13.	Pravila o organizaciji i radu sistema za obezbjeđenje kvaliteta	Bilten Univerziteta Crne Gore broj 343, 08-1144 od 30.4.2015. godine	

*Upisati djelovodni broj dokumenta

B. IZJAVA PODNOSIOCA ZAHTEJEVA

Potpisom ovog zahtjeva kao ovlašteno lice ustanove izjavljujem:

1. Da smo upoznati sa Pravilnikom o akreditaciji studijskog programa i Standardima i smjernicama za akreditaciju studijskog programa i da ih prihvatamo;
2. Da smo dostavili popunjen Zahtjev za akreditaciju koji sadrži:
 - ☐ Obrazac zahtjeva za akreditaciju studijskog programa,
 - ☐ Priložena dokumenta,
 - ☐ Potvrdu Savjeta za kvalifikacije i
 - ☐ Potvrdu o uplati za zahtjev za akreditaciju studijskog programa.
3. Da ćemo, na zahtjev Agencije, dostaviti i ostalu potrebnu dokumentaciju, primiti Komisiju za akreditaciju u posjetu ustanovi i pružiti sve ostale podatke neophodne za ocjenjivanje studijskog programa;
4. Da garantujemo tačnost svih podataka navedenih u predmetnom zahtjevu.

C. VERIFIKACIJA DOSTAVLJENIH MATERIJALA

1. AKTA USTANOVE	Papirna	C.1	C.2.	C.3.	C.4.	C.5.	C.6.	C.7.	C.8.
	Elektronska								

2. DOKUMENTA USTANOVE	Papirna	C.9	C.10.	C.11.	C.12.	C.13.
	Elektronska					

3. DOKUMENTA ZA STUDIJSKI PROGRAM	Papirna	Zahtjev za akreditaciju
	Elektronska	

Ovlašćeno lice ustanove
Ime, prezime i funkcija

M.P. _____
(potpis)

Mjesto i datum:

STANDARDI ZA AKREDITACIJU STUDIJSKOG PROGRAMA SA KRITERIJUMIMA

Napomena: Standardi za akreditaciju studijskog programa 1-6 su opšti standardi i obavezan su dio zahtjeva za akreditaciju svakog studijskog programa. Ukoliko je predmet zahtjeva akreditacija studija na daljinu, na engleskom jeziku ili doktorskih studija, dodatno se prilažu popunjeni standardi 7, 8 ili 9 (u zavisnosti od tipa studija).

STANDARD 1. USTANOVA VISOKOG OBRAZOVANJA

Ustanova koja planira da realizuje studijski program treba da ima status regulisan u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Prilog:

- Dokument o registraciji ustanove usklađen sa članom 24 Zakona o visokom obrazovanju (Prilog C1)
- Statut ustanove (Prilog C9)

KRITERIJUMI:

- 1.1.** Osnovni podaci o osnivanju i razvoju ustanove (datum i odluke, promjene u organizaciji i radu).

Obrazložiti:

Univerzitet Crne Gore osnovan je 1974. godine i predstavlja najstariju ustanovu visokog obrazovanja u Crnoj Gori. Osnivač Univerziteta je Republika Crna Gora. Prilikom osnivanja su se tri fakulteta (Ekonomski, Tehnički i Pravni iz Titograda), dvije više škole (Pedagoška akademija iz Nikšića i Viša pomorska škola iz Kotora) i tri samostalna naučna instituta (Istorijski, Poljoprivredni i Institut za biološka i medicinska istraživanja iz Titograda) potpisivanjem Samoupravnog sporazuma o udruživanju u složenu organizaciju udruženog rada udružili i formirali „Univerzitet u Titogradu“. Univerzitet je promijenio naziv u Univerzitet „Veljko Vlahović“ u Titogradu Samoupravnim sporazumom o udruživanju u Univerzitet „Veljko Vlahović“ u Titogradu br. 02-508 od 04.04.1978.g. i usvajanjem Statuta Univerziteta „Veljko Vlahović“ br. 01-985 od 31.05.1978.g. Zakonom o univerzitetu Sl. List RCG br. 37/92 i 6/94, Odlukom o izmjeni Statuta Univerziteta „Veljko Vlahović“ br. 01-107 od 13.03.1992. godine i Statutom Univerziteta Crne Gore br. 01-540 od 06.07.1993. godine izvršena je promjena firme i sjedišta Univerziteta „Veljko Vlahović“ – Titograd – Novo naselje Kruševac u Javnu ustanovu „Univerzitet Crne Gore“. Pod ovim imenom, u narednim godinama Univerzitet je prolazio kroz različite periode reorganizacije u kojima su formirane nove univerzitetske jedinice.

Danas u svom sastavu Univerzitet Crne Gore ima 19 fakulteta i tri instituta, sa akademskom zajednicom koju čini oko 17.000 aktivnih studenata na svim nivoima studija, te više od 1.000 akademskog, stručnog i drugog osoblja. Najsveobuhvatnija je visokoškolska institucija koja pruža obrazovanje na poljima kako društvenih, humanističkih nauka, tako i tehničkih, tehnoloških, prirodnih i medicinskih nauka. Od 2004. godine, nastava na Univerzitetu Crne Gore je organizovana u skladu sa principima Bolonjske deklaracije. Nastavni programi uporedivi su sa kurikulumima uglednih univerziteta Evropskog prostora visokog obrazovanja, što uz brojne sporazume i programe omogućava studentima, nastavnicima i administrativnom osoblju nesmetanu mobilnost. Studije se realizuju u tri ciklusa, osnovne, master i doktorske studije. Model po kojem se realizuju je 3+2+3 što znači da osnovne studije traju tri akademske godine, s izuzetkom regulisanih profesija koje traju pet, odnosno šest godina. Obrazovanje učitelja, koje pripada skupu regulisanih profesija, organizovano je kao integrisane akademske studije, 5+0. Master studije traju dvije, a doktorske tri akademske godine. Na osnovnim, master i integrisanim studijama kandidati se upisuju na teret budžeta države.

- 1.2.** Interna organizaciona struktura (jedinice i drugi oblici organizacionih cjelina i djelatnosti ustanove sa kratkim opisom sastava i funkcija), uključenost eksternih članova (studenti, poslodavci i ostali) u upravljačkim strukturama i njihova uloga i doprinos.

Obrazložiti:

U sklopu Univerziteta Crne Gore funkcioniše 19 fakulteta i 4 instituta. Univerzitet je sa svojom infrastrukturom zastupljen u tri crnogorske regije: centralnoj, sjevernoj i južnoj. U Podgorici je smješten najveći broj fakulteta, a nastava se odvija i u Nikšiću, Cetinju, Kotoru, Baru, Igalu, Beranama i Bijelom Polju. Sjedište Univerziteta je u Podgorici, gdje je nova zgrada Rektorata Univerziteta Crne Gore otvorena 2009. godine.

Univerzitet Crne Gore je integrisana ustanova visokog obrazovanja, koju čine organizacione jedinice: fakulteti, umjetničke akademije, instituti i visoke škole. Organizacione jedinice nemaju status pravnog lica. Univerzitet može osnivati unutrašnje jedinice (službe, servisi, centri, i drugo) u cilju ostvarivanja potrebnih standarda univerzitetske djelatnosti, ekonomičnosti i efikasnosti rada. Institucionalni oblik organizovanja studenata na Univerzitetu je Studentski parlament.

Fakultet je organizaciona jedinica Univerziteta koja u obavljanju djelatnosti objedinjuje obrazovni, naučno-istraživački, umjetnički i stručni rad i predstavlja dio jedinstvenog procesa visokog obrazovanja. Umjetnička akademija je organizaciona jedinica Univerziteta koja razvija umjetničko stvaralaštvo, istraživački i stručni rad u oblasti umjetnosti. Fakultet, odnosno umjetnička akademija, su nadležni za:

- organizaciju i provođenje nastavnog procesa, naučnoistraživačkog, istraživačkoumjetničkog i stručnog rada, za koju imaju licencu;
- podnošenje predloga Senatu o pitanjima koja se odnose na studentske planove i programe koje realizuju;
- donošenje odluka o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima na nivou organizacione jedinice;
- utvrđivanje predloga iz djelokruga svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom i statutom;
- realizaciju stručnih i naučno-istraživačkih i istraživačko-umjetničkih projekata iz svoje djelatnosti;
- davanje mišljenja u postupku utvrđivanja unutrašnje organizacije i sistematizacije Univerziteta i odlučivanje o zapošljavanju osoblja u skladu sa zakonom i statutom;
- raspodjelu i korišćenje sredstava dodijeljenih od strane Univerziteta i sredstava stečenih sopstvenim djelatnostima, u skladu sa zakonom, statutom i opštim aktima;
- vršenje drugih registrovanih djelatnosti za koje ispunjavaju propisane uslove;
- druge poslove koji proističu iz zakona, statuta i drugih propisa i opštih akata.

Fakultet, odnosno umjetnička akademija, organizuje i izvodi studentske programe u skladu sa svojom matičnošću, koja proizilazi iz akreditovanog studentskog programa, a matičnost se određuje posebnom odlukom Senata, u skladu sa zakonom. Načelo matičnosti sprovodi se u okviru studentskih programa i naučno-istraživačkog i istraživačkoumjetničkog rada, u postupku izbora nastavnika i saradnika i pri mentorstvu na doktorskim studijama. Ako Univerzitet, odnosno dvije ili više organizacionih jedinica u njegovom sastavu, izvode multidisciplinarnu, odnosno interdisciplinarnu studiju i naučno-istraživačku djelatnost, njihova organizacija i provođenje definiše se međusobnim sporazumom, u skladu sa zakonom i statutom.

Studenti su zastupljeni u svim upravljačkim strukturama i tijelima Univerziteta Crne Gore: Upravni odbor uključuje tri predstavnika studenata, pri čemu se vodi računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, postdiplomske i doktorske). Predstavnici studenata čine 20% od ukupnog broja članova Senata. U okviru Centra za unapređenje kvaliteta funkcionišu dva (2) stalna tijela: Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta i Odbor za monitoring master studija. U prvom Odboru, koji broji 11 članova imenuje se i predstavnik studenata, kojeg bira Studentski parlament, tako da je uloga studenata u cjelokupnom procesu osiguranja kvaliteta veoma bitna. Takođe, predstavnici studenata zastupljeni su i u radu Stručnog vijeća pojedinačnih studentskih programa, u okviru Centra

za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije, u skladu sa Statutom i Pravilnikom o organizaciji i radu Centra za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije.

U Upravnom odboru UCG, koji je upravljačko tijelo Ustanove, 2/3 članova su iz akademske zajednice (predstavnici akademskog osoblja sa izbornim zvanjem, saradnika u nastavi, studenata akademskog i tehničkog osoblja), a 1/3 (ili pet) su predstavnici osnivača, koje imenuje Vlada Crne Gore. S obzirom na to da UCG nema nadležnosti u imenovanju u Upravni odbor osoba van akademske zajednice, pitanje strukture predstavnika šire društvene zajednice u nadležnosti je osnivača.

1.3. Organi upravljanja i rukovođenja ustanovom i organizacionim cjelinama: tijela, njihova uloga i postupak izbora

Obrazložiti:

Pod okriljem Univerziteta Crne Gore (UCG) funkcioniše nekoliko tijela, čije su odluke obavezujuće za organizacione jedinice koje funkcionišu u okviru ovog Univerziteta. Organ upravljanja Univerzitetom je **Upravni odbor**, dok je organ rukovođenja **Rektor**. Stručni organ Univerziteta je **Senat**. Pored Upravnog odbora i Senata, važna tijela za funkcionisanje UCG predstavljaju i **strukovna vijeća, Naučni odbor, Etički odbor i Izdavački savjet**.

Rektor rukovodi, zastupa i predstavlja Univerzitet. Rektor je odgovoran za rad na Univerzitetu, kao i za rukovođenje u okviru poslovne politike utvrđene od strane Upravnog odbora, a u okviru nadležnosti koje su mu propisane Statutom UCG. Rektor se bira na period od tri godine na osnovu javnog konkursa i podnesenog programa razvoja Univerziteta. Rektora bira Upravni odbor iz reda redovnih profesora, a isto lice može biti birano za rektora dva puta uzastopno.

Upravni odbor ima 15 članova, i čine ga: pet predstavnika osnivača; šest predstavnika akademskog osoblja (pet sa akademskim zvanjem i jedan saradnik) izabranih iz reda zaposlenih na Univerzitetu; jedan predstavnik iz reda zaposlenih u administraciji i tri predstavnika studenata, vodeći računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, master i doktorske). U ostvarivanju funkcije upravljanja, Upravni odbor obavlja poslove utvrđene zakonom i Statutom UCG, a naročito:

- utvrđuje naučno-istraživačku, obrazovnu, umjetničku i razvojno-investicionu politiku Univerziteta, na predlog Senata i rektora;
- donosi Statut Univerziteta i druge opšte akte;
- razmatra i utvrđuje budžet Univerziteta;
- donosi finansijski plan Univerziteta, na predlog rektora, i vrši nadzor nad njegovom realizacijom;
- usvaja godišnji finansijski izvještaj Univerziteta;
- donosi pravilnik o raspodjeli sredstava Univerziteta;
- planira sredstva iz budžeta Crne Gore i obezbjeđuje sredstva iz drugih izvora;
- donosi odluku o osnivanju drugih pravnih lica u obrazovne i istraživačke svrhe, kao i posebnih profitabilnih organizacionih oblika, uz saglasnost Vlade;
- odlučuje o raspolaganju imovinskim pravima Univerziteta;
- donosi odluku o investiranju sredstava u obrazovne ili istraživačke svrhe, uz saglasnost Vlade
- daje prethodnu saglasnost rektoru za raspolaganje sredstvima, kao i rukovodiocima organizacionih jedinica, u skladu sa Statutom UCG;
- daje uputstva i smjernice za realizaciju finansijskog poslovanja Univerziteta i organizacionih jedinica;
- omogućava sprovođenje finansijske kontrole, u skladu sa zakonom i Statutom UCG;
- utvrđuje visinu školarine i visinu naknade za studiranje, u skladu sa zakonom, i drugih naknada koje plaćaju studenti;
- utvrđuje upisnu politiku i raspisuje konkurs za upis na studije, u skladu sa zakonom;
- rješava po žalbi na odluku Senata o isključenju studenta;
- utvrđuje organizacionu strukturu i sistematizaciju Univerziteta, na predlog rektora;
- bira i razrješava rektora i generalnog sekretara Univerziteta, dekane i direktore organizacionih jedinica Univerziteta i imenuje i razrješava prorektore Univerziteta;
- imenuje organe upravljanja, odnosno predstavnike u organima upravljanja organizacije čiji je osnivač Univerzitet i obavlja druge poslove u vezi sa osnivačkim pravima, u skladu sa zakonom i Statutom UCG;

- odlučuje o uvođenju i ukidanju studijskih programa, uz prethodno mišljenje Senata i rektora u skladu sa zakonom;
- donosi akt kojim se bliže uređuje izgled, sadržina i upotreba univerzitetskih obilježja, pečata i zastave Univerziteta;
- utvrđuje visinu naknade za rad organa i radnih tijela Univerziteta, koje obrazuju organi Univerziteta;
- stara se o zaštiti životnog standarda zaposlenih i studenata na Univerzitetu;
- odlučuje o drugim pitanjima u okviru svojih nadležnosti određenih zakonom, Statutom UCG i drugim aktima Univerziteta.

Senat Univerziteta Crne Gore čine: rektor; prorektori; po jedan predstavnik svake organizacione jedinice, izabran od strane Vijeća organizacione jedinice iz reda akademskog osoblja sa akademskim, odnosno naučnim zvanjem; predstavnici studenata, u broju od 20% od ukupnog broja članova Senata, vodeći računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, master i doktorske); jedan predstavnik saradnika, izabran iz reda zaposlenih saradnika na Univerzitetu. Od ukupnog broja članova Senata najmanje 50% članova mora biti iz reda redovnih profesora Univerziteta. Vijeće organizacione jedinice bira člana Senata po pravilu iz reda lica sa najvišim akademskim, odnosno naučnim zvanjem. Predstavnike studenata bira Studentski parlament, u skladu sa svojim pravilima.

Senat u ostvarivanju funkcije:

- odlučuje o pitanjima nastavne, naučne, umjetničke i stručne djelatnosti Univerziteta;
- razmatra strategiju razvoja akademskih aktivnosti Univerziteta, uključujući i osnivanje novih, dijeljenje, spajanje ili ukidanje postojećih studijskih programa i organizacionih jedinica Univerziteta i daje mišljenje o tim pitanjima rektoru i Upravnom odboru Univerziteta;
- utvrđuje studijske programe (strukturu, sadržinu, predmete, kurseve);
- vrši periodično evaluaciju studijskih programa u cilju osiguranja kvaliteta, radi usklađivanja s novim naučnim saznanjima;
- donosi Akademski kalendar;
- utvrđuje ispitni termin za dodatni ispitni rok;
- utvrđuje broj semestara za realizaciju nastave u studijskoj godini;
- usvaja organizaciju nastave na svim nivoima studija, uključujući i nastavu koja se organizuje kao učenje na daljinu;
- vrši izbor u akademska i naučna zvanja;
- imenuje komisije za izbor u akademska i naučna zvanja;
- donosi odluku o univerzitetskom registru domaćih i međunarodnih časopisa, i zbornika radova sa naučnih skupova, koji su referentni za izbor u akademska i naučna zvanja;
- određuje matičnost organizacione jedinice;
- predlaže Upravnom odboru donošenje odluke o organizovanju studija u saradnji sa domaćom ili stranom ustanovom visokog obrazovanja (program dvojnih ili zajedničkih diploma);
- donosi odluke u proceduri sticanja akademskog naziva doktora nauka;
- daje mišljenje u postupku izbora rektora;
- stara se o realizaciji programa cjeloživotnog učenja;
- predlaže broj studenata za upis na studijske programe Univerziteta;
- obezbjeđuje primjenu akademskih standarda i donosi opšti akt kojim se utvrđuju pravila studiranja;
- utvrđuje i sprovodi postupke ocjene kvaliteta nastave i analizira rezultate prolaznosti studenata i utvrđuje mjere za unapređenje naučno-nastavnog procesa;
- utvrđuje kriterijume za izjednačavanje obrazovanja i programa stečenog po ranijim propisima sa obrazovanjem koje se stiče u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju;
- uređuje postupak i uslove dodjeljivanja zvanja profesor emeritus i dodjeljuje to zvanje;
- sprovodi postupak za dodjeljivanje počasnih titula i drugih priznanja i nagrada;

- donosi Etički kodeks;
- odlučuje o isključenju studenta sa Univerziteta;
- uređuje postupak utvrđivanja plagijata, u skladu sa posebnim zakonom;
- razmatra strategiju zaštite intelektualne svojine Univerziteta i njenog korišćenja;
- daje mišljenja i predloge o svim drugim pitanjima na zahtjev rektora ili Upravnog odbora Univerziteta;
- donosi Poslovnik o svom radu i opšta akta iz svoje nadležnosti;
- obavlja i druge poslove propisane zakonom, Statutom UCG ili drugim propisom.

Senat ima vijeća: Vijeće za društvene nauke, Vijeće za umjetnost i Vijeće za prirodne i tehničke nauke. Vijećem Senata, po odluci rektora, predsjedava jedan od prorektora. Predsjedavajući je istovremeno i član Vijeća. Vijeća Senata čine po jedan predstavnik organizacionih jedinica Univerziteta, iz odgovarajuće oblasti. Pripadnost organizacione jedinice jednom od vijeća Senata utvrđuje se aktom o matičnosti. Na izbor članova vijeća Senata primjenjuju se odredbe Statuta koje se odnose na izbor članova Senata iz reda akademskog osoblja sa akademskim zvanjem. Član vijeća Senata ne može biti član Senata. Vijeće Senata razmatra predloge u postupku izbora u akademsko odnosno naučno zvanje i daje mišljenje Senatu o tim predlozima, razmatra predloge u postupku sticanja naziva doktora nauka, i druga pitanja iz nadležnosti Senata.

Naučni odbor je stalno stručno tijelo Senata i ima sedam članova, koje imenuje Senat, iz reda lica sa istaknutim naučno-istraživačkim i umjetničkim dostignućima i sa akademskim odnosno naučnim zvanjem, vodeći računa o ravnomjernoj zastupljenosti naučnih oblasti i umjetnosti. Prema Pravilima postupka izbora u akademska i naučna zvanja, Naučni odbor Senata Univerziteta Crne Gore zadužen je za utvrđivanje blagovremenosti, potpunosti i provjeru usklađenosti konkursne dokumentacije sa Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Uputstvom za primjenu mjerila. Naučni odbor vrši pregled konkursnog materijala i daje mišljenje, pojedinačno za svakog kandidata, a mišljenja Naučnog odbora sastavni su dio konkursnog materijala.

O kršenju akademskog integriteta odlučuje **Etički odbor** Univerziteta Crne Gore. Etički odbor utvrđuje odgovornost lica protiv koga je pokrenut postupak i izriče mjere za povredu moralnih i profesionalnih načela utvrđenih Etičkim kodeksom. Etički odbor ima 9 članova, sedam članova su predstavnici akademskog osoblja, jedan član je predstavnik administrativnog osoblja i jedan član je predstavnik studenata. Članove Etičkog odbora bira Senat Univerziteta Crne Gore.

Uređivački odbor je radno tijelo Senata Univerziteta Crne Gore u funkciji izdavačke djelatnosti Univerziteta. Uređivački odbor ima 13 članova, koje čine po pet urednika iz oblasti prirodnih i tehničkih nauka, odnosno društveno-humanističkih nauka, dva urednika iz oblasti umjetnosti, kao i glavni i odgovorni urednik.

Centar za unapređenje kvaliteta dio je organizacione strukture Rektorata Univerziteta i nadležan je za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. Sistem obezbjeđenja kvaliteta predstavlja sveobuhvatan pristup izgradnji institucionalnih mehanizama koji se odnose na stalan proces vrednovanja (praćenja, ocjenjivanja, održavanja i poboljšanja) i koordinacije programa rada i inicijativa sa dugoročnim ciljem primjene visokih standarda naučnog, umjetničkog, stručnog i obrazovnog razvoja i osposobljavanja svih učesnika u procesu rada Univerziteta Crne Gore. U okviru Centra funkcionišu dva odbora - Odbor za monitoring master studija i Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta.

Fakultetima upravljaju:

- Vijeće;
- Dekan;
- Dekanski kolegijum;
- Prodekani;
- Rukovodioci studijskih programa.

Vijeće čine:

- dekan;
- prodekani;
- lica sa akademskim odnosno naučnim zvanjem u radnom odnosu na organizacionoj jedinici, kao i lica sa akademskim odnosno naučnim zvanjem u nastavnoj bazi organizacione jedinice;
- jedan predstavnik saradnika, i po jedan predstavnik na svakih deset saradnika, neposredno izabran iz reda i od strane saradnika zaposlenih na organizacionoj jedinici;
- predstavnici studenata, u broju od 20% od ukupnog broja članova Vijeća, izabrani od

strane studentske organizacije na organizacionoj jedinici, vodeći računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, postdiplomske i doktorske).

Stručni organ fakulteta je Vijeće. Vijećem predsjedava dekan. Vijeće radi u sjednicama, a predsjedava im dekan Fakulteta, odnosno u njegovoj odsutnosti, prodekan, koga za to dekan ovlasti. Vijeće donosi odluke većinom glasova ukupnog broja članova koji imaju pravo da učestvuju u odlučivanju. U postupku sticanja akademskih naziva doktora nauka i izbora u akademska zvanja, na Vijeću Fakulteta, pravo odlučivanja imaju samo članovi Vijeća sa akademskim zvanjima. Postupak sazivanja, vođenja, odlučivanja i druga pitanja vezana za održavanje sjednica i rad Vijeća Fakulteta, uređuju se Poslovníkom o radu, koji donosi Vijeće. O radu na sjednicama Vijeća vodi se zapisnik. Vijeće fakulteta:

- predlaže strukturu i sadržinu studijskih programa i predmeta;
- predlaže plan organizacije nastave za studijsku godinu;
- prati rad studenata na organizacionoj jedinici i predlaže mjere za poboljšanje kvaliteta nastave, nastavnih metoda, prolaznosti i efikasnosti studija;
- predlaže broj studenata za upis na sve nivoe studija;
- predlaže Upravnom odboru visinu školarine;
- verifikuje ocjene studenata;
- predlaže raspisivanje konkursa za izbor u akademska i naučna zvanja, u skladu sa ovim statutom i drugim opštim aktima Univerziteta;
- utvrđuje predloge za Senat u postupku izbora u akademska i naučna zvanja, u skladu sa ovim statutom i drugim opštim aktima Univerziteta;
- utvrđuje predloge za Senat u postupku sticanja naziva doktor nauka;
- provodi postupak i donosi odluke u postupku sticanja naziva magistar nauka;
- imenuje rukovodioce studijskih programa, na predlog dekana;
- predlaže izbor i razrješenje dekana;
- daje mišljenje u postupku izbora saradnika;
- utvrđuje predloge za dodjelu studentskih i drugih nagrada;
- bira predstavnike u Senat i u vijeća Senata;
- obavlja i druge poslove propisane ovim statutom ili drugim opštim aktom Univerziteta.

Organ rukovođenja fakultetom je **dekan**. Dekan se bira iz reda lica sa akademskim odnosno naučnim zvanjem, u radnom odnosu na organizacionoj jedinici. Dekan se bira na osnovu javnog konkursa i podnesenog programa razvoja organizacione jedinice. Mandat dekana traje tri godine, sa mogućnošću još jednog uzastopnog izbora. Dekan Fakulteta može obrazovati, radi proučavanja pojedinih pitanja, komisiju. Komisija broji najmanje tri člana. Odlukom o obrazovanju komisije utvrđuju se zadaci, rokovi izvršenja i ostala pitanja od značaja za rad komisije. Dekan zaključuje ugovore i vrši druge pravne radnje u skladu sa Zakonom, Statutom Univerziteta i odlukama Upravnog odbora Univerziteta. Dekan:

- zastupa i predstavlja organizacionu jedinicu, u skladu sa zakonom i ovim statutom;
- organizuje i rukovodi radom organizacione jedinice;
- odgovoran je za zakonitost rada organizacione jedinice;
- obezbjeđuje namjensko, efikasno, ekonomično i cjelishodno korišćenje sredstava sa podračuna organizacione jedinice, u skladu sa finansijskim planom;
- raspolaze finansijskim sredstvima organizacione jedinice u pojedinačnim iznosima u skladu sa ovim statutom;
- izvršava odluke Vijeća i organa Univerziteta;
- donosi akte u skladu sa ovim statutom i drugim opštim aktima Univerziteta;
- predsjedava sjednicama Vijeća;
- upoznaje Vijeće o finansijskom poslovanju organizacione jedinice;
- daje mišljenje u postupku utvrđivanja sistematizacije radnih mjesta na organizacionoj jedinici;
- predlaže planove rada i razvoja organizacione jedinice i godišnji program rada;
- predlaže imenovanje i razrješenje prodekana odnosno zamjenika direktora i rukovodilaca studijskih programa na organizacionoj jedinici;
- razvija i ostvaruje saradnju sa institucijama iz djelokruga svoga rada, u skladu sa ovim statutom;
- obavlja i druge poslove propisane ovim statutom ili drugim opštim aktom ili za koje je ovlašten od strane Upravnog odbora ili rektora.

Dekanski kolegijum čine dekan, prodekani, rukovodioci studijskih programa i sekretar. Kada se razmatraju studentska pitanja, u radu Dekanskog kolegijuma učestvuje i predstavnik studentske organizacije. Dekanski kolegijum saziva dekan. Dekanski kolegijum raspravlja i pomaže dekanu u odlučivanju po pitanjima tekućeg poslovanja, zauzima stavove i daje mišljenja po pitanjima iz djelokruga rada Vijeća, utvrđuje smjernice i koordinira rad podorganizacionih jedinica.

Dekanu u radu pomažu **prodekani**. Organizaciona jedinica može imati do tri prodekana odnosno zamjenika direktora. Vrstu i obim poslova prodekana određuje dekan. Prodekani odnosno zamjenici su za svoj rad odgovorni dekanu i rektoru. Nadležnosti prodekana su:

- organizuje, koordinira i vodi posao u određenoj oblasti za koju je imenovan;
- zamjenjuje dekana u njegovoj odsutnosti;
- obavlja i druge poslove koje mu dekan povjeri.

Rukovodioca studijskog programa, iz reda akademskog osoblja sa akademskim odnosno naučnim zvanjem, imenuje i razrješava Vijeće, na predlog dekana. Rukovodilac obavlja poslove vezane za studijski program za koji je imenovan, i to:

- predlaže organizaciju nastave;
- sprovodi pripreme za početak nastave;
- prati izvođenje nastavnog procesa;
- priprema izvještaje o realizaciji nastave;
- predlaže mjere za poboljšanje i unapređenje nastavnog procesa;
- vrši koordinaciju i drugih poslova od značaja za realizaciju nastave.

1.4. Pregled djelatnosti ustanove

Obrazložiti:

Univerzitet Crne Gore je danas intelektualno jezgro razvoja Crne Gore, središte naučno-istraživačkog, kulturno-umjetničkog i inovativnog stvaralaštva. Univerzitet obavlja obrazovnu, naučno-istraživačku, umjetničku, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku djelatnost, a može obavljati i druge poslove, uključujući poslove kojima se tržišno valorizuju rezultati naučno-istraživačkog rada. Univerzitet obavlja navedene djelatnosti neposredno ili preko svojih organizacionih jedinica.

Djelatnost Univerziteta zasnovana je na:

- akademskim slobodama;
- otvorenosti prema javnosti;
- saradnji i partnerstvu zaposlenih na Univerzitetu, studenata i drugih učesnika u procesu visokog obrazovanja;
- principima uspostavljanja Evropskog prostora visokog obrazovanja i istraživanja;
- stvaranju mogućnosti za sticanje visokog obrazovanja tokom čitavog života.

Centar za interdisciplinarne i multidisciplinarne studije u okviru svoje djelatnosti, a u saradnji sa fakultetima i institutima u svom sastavu, organizuje i realizuje interdisciplinarne i multidisciplinarne osnovne, master i doktorske studije, kao i programe cjeloživotnog učenja. U skladu sa navedenim, nadležnosti Centra su:

- pokretanje inicijative za izradu elaborata za interdisciplinarne/ multidisciplinarne studijske programe, kao i pripremu akreditacionih materijala;
- pokretanje inicijative i pripremu elaborata za organizaciju programa cjeloživotnog učenja;
- organizaciju nastave i sprovođenje nastavnog procesa na interdisciplinarnim/ multidisciplinarnim studijskim programima za koje ima licencu;
- organizaciju nastave i sprovođenje programa cjeloživotnog učenja
- podnošenje predloga Senatu o pitanjima koja se odnose na studijske planove i programe koje realizuju, plan organizacije nastave i slično;
- izdavanje diploma;
- izdavanje diploma ili sertifikata za programe cjeloživotnog učenja
- definisanje teksta konkursa za upis u prvu godinu studija, predlaganje upisne kvote i visine školarine;
- praćenje i analizu prolaznosti studenata;
- ispunjenost uslova rada na pojedinim nivoima studija po normativima i standardima za akreditaciju studija;
- organizovanje istraživanja interdisciplinarnog i multidisciplinarnog karaktera;

- učestvovanje u realizaciji zajedničkih projekata sa domaćim i stranim partnerima Univerziteta i daje inicijative za uspostavljanje bilateralnih i multilateralnih oblika saradnje;
- raspoređivanje i korišćenje sredstava dodijeljenih od strane Univerziteta i sredstava stečenih sopstvenim djelatnostima, u skladu sa zakonom, Statutom i opštim aktima;
- donošenje godišnjeg programa rada Centra;
- druge poslove koji proističu iz zakona, Statuta i drugih propisa.

1.5. Pregled integrisanih funkcija i djelatnosti na ustanovi

Obrazložiti:

Univerzitet Crne Gore je javna ustanova, osnovana od strane države, koja funkcioniše kao jedno pravno lice koga predstavlja Rektor Univerziteta. UCG je integrisan i organizovan po uzoru na većinu evropskih univerziteta. Nadležna tijela donose odluke i pripremaju predloge u vezi sa studijskim programima, pravilima studiranja, upisnom politikom, akademskim kalendarom, izborom u akademska zvanja i zapošljavanjem, finansiranjem djelatnosti, školarinama, korišćenjem imovine. UCG može da sklapa ugovore o saradnji sa drugim ustanovama i organizacijama u zemlji i inostranstvu, da promoviše i realizuje djelatnost radi sticanja sredstava.

Na nivou UCG integrisane su sljedeće funkcije i djelatnosti:

- Akademska mreža i informacioni servisi su integrisani i u nadležnosti su Centra informacionog sistema (CIS);
- Poslove bibliotekarstva obavlja Univerzitetska biblioteka i biblioteke jedinica;
- Stručne i administrativne poslove za potrebe organa i funkcionisanje Univerziteta obavljaju stručne službe, savjetničke službe i/ili kancelarije;
- Na centralnom nivou funkcionišu Komunikacijski i PR Centar, Sektor za finansije i javne nabavke, Sektor za pravne, kadrovske i opšte poslove i poslove staranja o imovini i Služba za unutrašnju reviziju;
- Međunarodnom saradnjom i mobilnošću, kao i razvojem karijere koordinira Centar za međunarodnu saradnju i razvoj karijere;
- Najviše predstavničko tijelo studenata je Studentski parlament. Predstavnici studenata biraju se i u sve organe Univerziteta i fakulteta.

- a. Misija, vizija i glavni strateški ciljevi ustanove koje ustanova nastoji da ostvari preko svojih studijskih programa, mogućnosti zapošljavanja svršenih studenata, međunarodne saradnje, naučno-istraživačke djelatnosti, odnosno umjetnosti i kulture, brige o studentima, obezbjeđenja kvaliteta, poslovanja itd.

Obrazložiti:

Misija: Univerzitet Crne Gore ima ključnu ulogu i odgovornost da stvara i širi znanje kroz izvrsnost u obrazovanju, nauci i stvaralaštvu; da unapređuje međunarodnu saradnju; da stvara uspješne i društveno odgovorne akademske građane; i da promoviše demokratski i održivi razvoj crnogorskog društva i države.

Vizija: Univerzitet Crne Gore je konkurentna i međunarodno prepoznata visokoškolska ustanova u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i Evropskom istraživačkom prostoru.

Univerzitet Crne Gore je prioritetno posvećen razvoju i realizaciji kvalitetnih i inovativnih studija sa međunarodno uporedivim i tržišno primjenjivim ishodima učenja. Razvoj programa cjeloživotnog učenja, e-učenja i primjena inovativnih metoda učenja, imaju za cilj konstantnu tržišnu adaptaciju i stručno usavršavanje studenata i nastavnog kadra. Pored edukacije iz domena savremenih obrazovnih sadržaja, posebna pažnja posvećuje se promociji i očuvanju akademskog integriteta.

Interdisciplinarnost i internacionalizacija studijskih programa, kao i popularizacija studija prioritetnih oblasti predstavljaju ključne poluge uspješnog pozicioniranja Univerziteta Crne Gore u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Univerzitet Crne Gore kontinuirano radi na jačanju istraživačkih kapaciteta kroz: jasno definisanje naučno-istraživačkog profila i prioriteta, identifikovanje najproduktivnijih istraživačkih grupa, kreiranje novih interdisciplinarnih centara izvrsnosti, uspostavljanje strateških partnerstva sa renomiranim naučnoistraživačkim institucijama u svijetu, i dr.

Univerzitet Crne Gore kontinuirano radi na dinamiziranju i usklađivanju razvoja svih organizacionih jedinica u smislu modernizacije i optimizacije infrastrukturnih kapaciteta, digitalizacije nastavnih servisa i opreme, revitalizacije kadrovske politike, kao i unapređenja sistema studentske podrške i kulture akademskog kvaliteta.

Strateški ciljevi:

- Kvalitetno obrazovanje studenata na programu osnovnih, postdiplomskih i doktorskih studija;
- Visok nivo interesovanja za studijske programe Fakulteta;
- Unapređenje kvaliteta kroz usavršavanje kadrova, razmjenu iskustava, studijske boravke i mobilnost;
- Obezbjedenje resursa i kapaciteta za izvođenje nastave u skladu sa potrebama modernog društva;
- Kvalitetan naučno-istraživački rad koji prati savremena naučna dostignuća u svijetu;
- Dominantno uticaj na razvoj struke u državi.

b. Poseban značaj i specifičnosti ustanove u obrazovnom, istraživačkom i umjetničkom radu.

Obrazložiti:

Značaj Univerziteta Crne Gore ogleda se u činjenici da je najveća, najstarija i vodeća institucija visokog obrazovanja u Crnoj Gori sa najvećim brojem istraživača i najznačajnijim rezultatima u naučno-istraživačkom i umjetničkom radu u zemlji. UCG pripada grupi sveobuhvatnih univerziteta, budući da organizuje studije iz svih oblasti nauka i umjetnosti. Studijski programi su organizovani tako da obezbijede visoko obrazovanje za sve važne segmente razvoja privrede i društva u Crnoj Gori i grupisani su po fakultetima, uz poštovanje matičnosti i racionalne organizacije nastave. Konkretni rezultati naučno-istraživačkog rada koji su relevantni za doktorske studije koje su predmet ovog elaborate nalaze se u bibliografijama nastavnika koje predlažemo za realizaciju studija, a specifično na sajtu Univerziteta Crne Gore, na personalnim stranicama nastavnika moguće je dobiti informacije o publikacijama koje imaju uslovni karakter za izbor u akademska i naučna zvanja.

c. Strategija i aktivnosti za obezbjeđenje kvaliteta obrazovanja, istraživanja, odnosno umjetničkog rada, stalna tijela koja se bave područjem obezbjeđenja kvaliteta, stepen implementacije dokumenta za obezbjeđenje kvaliteta (postojanje dokumenta i procjena efekata njihove primjene u prethodnih pet godina)

Obrazložiti:

Pravilnikom o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore utvrđene su nadležnosti, organizacija i način rada za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore. Organi Univerziteta, stručna i savjetodavna tijela, kao i svi zaposleni i studenti odgovorni su za sprovođenje sistema kvaliteta na Univerzitetu, odnosno na organizacionoj jedinici, u skladu sa svojim nadležnostima i ulogom koju imaju. Postupak samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, osiguranja i unapređenja kvaliteta sprovode Centar za unapređenje kvaliteta na nivou Univerziteta i Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta na nivou organizacione jedinice Univerziteta. Univerzitet i organizacione jedinice, kao nosioci implementacije sistema kvaliteta, djeluju usklađeno i odgovorni su za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu.

U okviru Centra za unapređenje kvaliteta funkcionišu dva stalna tijela: Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta i Odbor za monitoring master studija. U prvom Odboru, koji broji 11 članova, je i predstavnik studenata, kojeg bira Studentski parlament, tako da je uloga studenata u cjelokupnom procesu veoma bitna.

Nadležnosti Odbora su brojne. Između ostalog, Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta:

- priprema prijedloga strateških planova i programa u oblasti kvaliteta, i donošenje odluka o smjernicama i postupcima za njihovo sprovođenje;
- priprema prijedloga za poboljšanja standarda, procedura i metoda provjere kvaliteta;
- predlaganje Senatu i Upravnom odboru Univerziteta konkretnih projekata i aktivnosti koji podstiču inovacije i razvoj u svrhu obezbjeđenja i unapređenja kvaliteta;

- podnošenje mišljenja Senatu o stanju u oblasti kvaliteta, o ocjeni kvaliteta Univerziteta, odnosno ocjeni kvaliteta u pojedinim oblastima u kojima se sprovodio postupak samovrednovanja i drugo.

Kroz postupak samoevaluacije fakultetskih jedinica, a po preporuci IEP tima, Univerzitet sprovodi postupak samovrednovanja, kako bi se sagledalo realno stanje. Standardi, odnosno indikatori kvaliteta su veoma važan instrument za praćenje kvaliteta stanja u visokom obrazovanju i definisanje pravca razvoja univerziteta. Univerzitet Crne Gore je prepoznao potrebu izrade standarda kvaliteta za instituciju, a u skladu sa Evropskim prostorom visokog obrazovanja, odnosno sa dokumentom pod nazivom Standardi i smjernice za obezbjeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja (ESG). Definisanje takvih standarda je neophodno za sprovođenje analize stanja i za dobijanje relevantnih, objektivnih informacija, kako bi se doprinijelo promociji stalnog unapređenja kvaliteta Univerziteta.

Jedan segment Strategije razvoja Univerziteta 2019-2024. tretira pitanje obezbjeđenja i unapređenja sistema kvaliteta, kao i kreiranje i realizaciju kvalitetnih i inovativnih studijskih programa na svim nivoima studija. Pored dokumenata Standardi i indikatori za unutrašnje obezbjeđenje kvaliteta, Pravilnika o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore, Strategije razvoja UCG, postoje i druga normativna akta kojima se regulišu pitanja iz oblasti kvaliteta, kao što su Zakon o visokom obrazovanju, Statut Univerziteta, Etički kodeks, i odluke nadležnih tijela za pojedine oblasti (kao što je npr. plagijarizam), a kojima se podstiče unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. Centar za unapređenje kvaliteta, kroz brojne aktivnosti, nastoji da obezbijedi jednako učešće akademskog osoblja, administrativnog osoblja i studenata, kao članova akademske zajednice, kako bi zajednički i kontinuirano unapređivali sistem kvaliteta na UCG.

Za više detalja pogledati linkove:

- Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore:
https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1015/objava_38310/fajlovi/PRAVILNIK.pdf
- Standardi i indikatori za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju, koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta:
<https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjeđenje-i-unapređenje-kvaliteta-samoevaluacija>

- d. Opšti stav o međunarodnoj uporedivosti ustanove, njene organizacione strukture i djelatnosti (međunarodne ustanove).

Obrazložiti:

Univerzitet je organizovan po uzoru na moderne evropske univerzitete. Integrirana je institucija visokog obrazovanja. Rad na boljoj međunarodnoj poziciji Univerziteta Crne Gore i intenzivnijem uključivanju u evropski obrazovni i istraživački prostor, jedna je od prioritetnih aktivnosti Univerziteta. Internacionalizacija nije cilj, već sredstvo u pravcu postizanja većeg kvaliteta nastavnog i istraživačkog procesa. Kontinuirano se radi na jačanju mreže strateških partnerstava, kroz uspostavljanje saradnje sa većim brojem univerziteta koji su rangirani na Šangajskoj listi, ali i univerzitetima iz regiona.

Sa ciljem intenziviranja aktivnosti internacionalizacije Univerzitet Crne Gore je u decembru 2020. godine usvojio Strategiju internacionalizacije za period 2021-2026. godine.

Strategija internacionalizacije predstavlja strateški okvir za povećanje međunarodne vidljivosti i prepoznatljivosti UCG. Kroz strateško planiranje u oblasti internacionalizacije UCG će nastojati da poboljša svoje institucionalne kapacitete, ojača međunarodnu konkurentnost i dostigne poziciju međunarodno prepoznatog Univerziteta, prvenstveno u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i Evropskom istraživačkom prostoru.

Strategijom su definisani održivi ciljevi u okviru četiri prioritetne oblasti:

- 1) internacionalizacija nastavnih aktivnosti;
- 2) internacionalizacija istraživanja;
- 3) mobilnost studenata i osoblja;
- 4) međunarodno pozicioniranje.

Cilj je da se obezbijede atraktivni uslovi za naučni i umjetnički rad, kako za zaposlene na UCG, tako i za strane istraživače, kroz stvaranje kvalitetnih predispozicija za kratkoročne ili dugoročne periode dolazne i odlazne mobilnosti. Cilj je i privući što veći broj stranih studenata, kroz akademsku otvorenost i ponudu određenog broja predmeta i studijskih programa na engleskom

jeziku. Aktivnosti na polju internacionalizacije su takođe usmjerene i na jačanje postojećih i izgradnju novih partnerstava sa renomiranim visokoobrazovnim ustanovama iz regiona i šire u oblastima od zajedničkog interesa, na uspostavljanje zajedničkih studijskih programa na svim nivoima studija, na pripremu i realizaciju zajedničkih istraživačkih i strukturnih projekata, aktivno učešće u međunarodnim univerzitetskim asocijacijama itd. Studijski programi i nastavni planovi su osmišljeni na način da obezbjeđuju kompatibilnost sa nastavnim planovima renomiranih univerziteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Od 2004/05. godine struktura studijskih programa je usklađena sa principima Bolonjske deklaracije. Tada je na prvoj godini svih studijskih programa osnovnih studija implementiran sistem ECTS-a (European Credit Transfer Sistem).

Univerzitet Crne Gore kontinuirano radi na razvoju internacionalizacije, samim tim je 2022. godine postao punopravni član Ulysseus mreže evropskih univerziteta čime će se pojačati međunarodna konkurentnost i unaprijediti istraživački profil Univerziteta Crne Gore, koji je prepoznat u Evropskom prostoru visokog obrazovanja, a i šire.

STANDARD 2.

STRUKTURA STUDIJSKOG PROGRAMA I

KONCEPCIJA ZA REALIZACIJU STUDIJA

KRITERIJUMI:

2.1. Ciljevi studijskog programa

- Akademska klasifikacija (akademske ili primijenjene studije) i pripadnost nivou visokog obrazovanja u okviru Crnogorskog kvalifikacionog okvira (u daljem tekstu: CKO) i usklađenost sa Evropskim kvalifikacionim okvirom (u daljem tekstu: EKO);
- Ciljevi studijskog programa i njihova usklađenost sa osnovnim ciljevima ustanove;
- Ciljevi su formalno usklađeni sa njegovom klasifikacijom i nivoom u CKO-u.

Obrazložiti:

Prema akademskoj klasifikaciji i pripadnosti nivou visokog obrazovanja u okviru Crnogorskog kvalifikacionog okvira, ovaj studijski program spada u nivo VIII kvalifikacija visokog obrazovanja 300+180 kredita. Prilikom definisanja ishoda učenja kreiranih u okviru predmetnih kurikuluma pošlo se od VIII nivoa CKO, uz dodatnu pažnju posvećenu Dablinskim deskriptorima. Ishodi učenja na nivou studijskog programa nastali su kao složena rezultanta pojedinačnih predmetnih ishoda i u cijelosti zadovoljavaju uslove za VIII nivo kvalifikacije.

Opšti cilj doktorskih studija je podsticanje i podrška studentima u sticanju znanja i vještina od značaja za sprovođenje interdisciplinarnih i multidisciplinarnih istraživanja u oblasti metodike nastave. Doktorski studij će omogućiti studentima sticanje relevantnih znanja iz područja društvenih nauka (nauke o obrazovanju) i razvijanje kompetencija za samostalno realizovanje najzahtjevnijih naučnih istraživanja iz oblasti metodike nastave.

Konkretni ciljevi studijskog programa su:

- Stvaranje podsticajnog ambijenta za učenje kroz istraživanje u kome će polaznici studija dobiti priliku da kritički analiziraju savremene metodičke teorije i modele;
- Osposobljavanje studenata za samostalan i timski rad u procesima izbora i definisanja istraživačkih problema, sprovođenja istraživanja i prezentovanja rezultata naučnih istraživanja;
- Osposobljavanje studenata za izradu metodičkih modela i procedura za praktičnu primjenu ključnih koncepata i preporuka dobijenih naučnim istraživanjima iz metodike nastave;
- Pripremanje studenata za kreiranje, transformisanje i adaptiranje kvantitativnih i kvalitativnih metodoloških projekata i njihovu primjenu tokom metodičkih istraživanja;
- Razvijanje vještina etičkog rezonovanja u funkciji poštovanja akademskog integriteta;

- Osposobljavanje studenata za realizaciju originalnih naučnih istraživanja koja proširuju granice znanja, oblikovanje izvještaja stilom akademskog pisanja i objavljivanje rada u referentnoj međunarodnoj publikaciji;
- Podsticanje studenata za razvoj upornosti, fleksibilnosti, kritičnosti i samokritičnost u cjelokupnom procesu istraživanja, publikovanja i primjene dobijenih rezultata;
- Stvaranje uslova za usavršavanje vještina komunikacije unutar akademske i šire društvene zajednice u polju metodike nastave uz prilagođavanje metodičke teme sagovornicima različitog nivoa upoznatosti sa metodikom nastave;
- Pripremanje studenata za razvijanje metodičkih rješenja i njihovu funkcionalnu primjenu za unapređenje nastave i učenja u praktičnim okolnostima i učešće u inoviranju obrazovanja i unapređenju društva u cjelini.

Strategijom razvoja Univerziteta Crne Gore definisani su ciljevi Univerziteta Crne Gore ka stvaranju inovativnog obrazovnog okruženja, promociji naučno-istraživačke izvrsnosti i internacionalizaciji akademske zajednice. Takvi ciljevi bi se sačuvali i u novoj Strategiji razvoja Univerziteta Crne Gore, čija izrada je u toku. Misija UCG je da promoviše demokratski i održivi razvoj crnogorskog društva a vizija da je UCG konkurentna i međunarodno prepoznata visokoškolska ustanova u Evropskom prostoru visokog obrazovanja i Evropskom istraživačkom prostoru. Savremene potrebe tržišta rada, trendovi globalizacije i digitalizacije i pametni rast zahtijevaju opšta i posebna znanja, vještine i kompetencije, odnosno neophodnost njihove dinamične i efikasne implementacije u nastavne planove i programe. Univerzitet Crne Gore će prioritarno biti posvećen razvoju i realizaciji kvalitetnih i inovativnih studija sa međunarodno uporedivim i tržišno primjenjivim ishodima učenja. Interdisciplinarnost i internacionalizacija studijskih programa, kao i popularizacija studija prioritarnih oblasti, predstavljaju ključne poluge uspješnog pozicioniranja Univerziteta Crne Gore u Evropskom prostoru visokog obrazovanja.

Doktorski program Metodika nastave inkorporira sve navedene aspiracije istaknute u prethodnoj Strategiji razvoja i Strategiji internacionalizacije UCG 2021-2026, nudeći multidisciplinarni kurikulum, integraciju naprednih tehnologija i metoda, te fokus na globalne trendove i prakse u oblasti nastave i učenja. Program je koncipiran sa ciljem da adresira rastuću potrebu za stručnjacima u predmetnoj oblasti, te da doprinese jačanju kapaciteta istraživačke zajednice u društva u cjelini. Ovaj program integriše teorijska znanja, praktične vještine i istraživački rad, te promoviše profesionalnu odgovornost, etičke norme i usklađenost sa zakonodavnim okvirima u skladu sa ciljevima kvalifikacije.

Ciljevi su formalno i suštinski usklađeni sa nivoom kvalifikacije u CKO-u.

Prema Međunarodnim standardima klasifikacije obrazovanja (*International standard classification of education-Fields of education and training 2013 – ISCED-F 2013 - detailed field description*) program u potpunosti pripada oblasti 011 – nauke o obrazovanju.

2.2. Ishodi učenja studijskog programa

- Ishodi učenja su dostupni zainteresovanim stranama, primarno nastavnicima i studentima;
- Planirani ishodi učenja su uporedivi sa Dablinskim deskriptorima;
- Postoji mogućnost za provjeru ishoda učenja u okviru internog sistema obezbjeđenja kvaliteta;
- Ishodi učenja će biti dostupni, realni i odražavati napredak u datoj oblasti;
- Ishodi učenja će omogućiti razvijanje saradnje sa relevantnim stranama

Obrazložiti:

Po završetku studija, student će biti osposobljen da:

- Kritički analizira savremene metodičke teorije i modele;

- Samostalno i u okviru timskog rada identifikuje probleme, sprovodi istraživanja, izrađuje izvještaje o istraživanju i prezentuje rezultate naučnog istraživanja;
- Izrađuje modele i procedure praktične primjene ključnih koncepata i preporuka dobijenih naučnim istraživanjima iz metodike nastave;
- Razvija kvantitativne i kvalitativne metodološke projekte i primjenjuje ih tokom metodičkih istraživanja uz sposobnost adaptacije procesa istraživanja i pokazujući visok stepen akademskog integriteta;
- Realizuje originalna istraživanja koja proširuju granice znanja i objavljuje rad u referentnoj međunarodnoj publikaciji;
- Ispoljava upornost, fleksibilnost i samokritičnost u cjelokupnom procesu istraživanja, njihovog publikovanja i primjene dobijenih rezultata;
- Komunicira unutar akademske i šire društvene zajednice u polju metodike nastave prilagođavajući metodičke teme sagovornicima različitog nivoa upoznatosti sa metodikom nastave;
- Istraživački razvija metodička rješenja i stavlja ih u funkciju unapređenja nastave i učenja u praktičnim okolnostima i tako učestvuje u inoviranju obrazovanja i društva u cjelini.

Tokom procedure akreditacije svaki predmetni program dostavlja se na uvid Vijeću organizacione jedinice, a potom i odgovarajućim tijelima na Univerzitetu (Senat, Upravni odbor, Centar za kvalitet), pa svi članovi tih tijela mogu procijeniti odnos svih elemenata programa (poput sadržaja, nastavnih metoda, oblika provjere znanja i ocjenjivanja) prema predviđenim ishodima učenja. Naročito, Komisija za kvalitet Filozofskog fakulteta i Centar za kvalitet na Univerzitetu detaljno procjenjuju usklađenost programskih elemenata sa predviđenim ishodima učenja.

Ishodi učenja su sastavni dio kurikuluma i kako takvi u procesu akreditacije dostupni su samo stručnoj javnosti, a nakon akreditacije biće dostupni svim zainteresovanim stranama putem sajta Univerziteta Crne Gore.

Ishodi su, s obzirom na trajanje studija, opterećenost studenata direktnom nastavom i vremenom predviđenim za samostalni rad potpuno realni. S obzirom na to da je predviđen upis manjeg broja kandidata, a da Filozofski fakultet raspolaže većim brojem potencijalnih mentora, očekivano je da će kandidati imati odgovarajuću podršku i pomoć u procesu mentorisanja, što će pomoći ostvarenju ciljeva studijskog programa u realno predviđenom vremenu. Zajednički i obavezni predmeti, prema dostavljenim kurikulumima, odražavaju recentno stanje u oblastima iz kojih su kao nastavni programi izvedeni. Osim toga, svi predloženi izborni predmeti, koji predstavljaju osnovnu bazu u vezi sa kojom će kandidati birati svoje polje istraživanja i temu doktorske disertacije, prepoznati su kao najaktuelnija pitanja u metodici nastave u posljednjih desetak godina. Imajući na umu da doktorske studije podrazumijevaju da kandidati u najvećoj mjeri ili čak u cijelosti uče istraživački, angažovani profesori omogućiće i podstaći izbor istraživačkih tema koje se u domaćoj i međunarodnoj naučnoj zajednici smatraju recentnima.

Ishodi učenja, kao vodeći element programa, fokusirani su ka razvoju naučno-istraživačkih znanja, vještina i kompetencija budućih polaznika. Istraživanja u metodici nastave, kao i u drugim naukama o obrazovanju, mogu se realizovati različitim metodološkim putevima, ali su najfrekventnija i najvjerodostojnija ona istraživanja koja se tiču empirijskih podataka dobijenih direktno iz nastavne prakse. U tom smislu, kandidati će, počevši od prvog semestra biti povezani sa školskim ustanovama, ali i sa institucijama poput Zavoda za školstvo, Ispitnog centra itd. U slučaju oblasti metodika nastave vaspitno-obrazovni sistem predstavlja onaj dio društva koji se može smatrati relevantnm stranom.

2.3. Usaglašenost ishoda učenja sa ciljevima studijskog programa

- Ciljevi programa će se sistematski sprovesti u praksi. Postoje informacije o tome kako svaki predmet ili modul doprinosi ostvarenju ciljeva studijskog programa;

- Svi predmeti ili moduli opisani u "priručniku za predmete/module" studijskih programa sadrže informacione liste, koje su dostupne zainteresovanim stranama (prvenstveno studentima i nastavnicima);
- Postoji jasan opis znanja, vještina i kompetencija, koji se od studenata očekuje da steknu nakon odslušanosti pojedinih predmeta na studijskom programu;
- Ishodi učenja su jasni i razumljivi za nastavnike i studente.

Obrazložiti:

Ciljevi studijskog programa operacionalizovani su kroz ciljeve pojedinih obaveznih i izbornih predmeta i u funkciji su učenja studenata kroz istraživanje savremenih tendencija u direktnom i digitalnom ambijentu za nastavu i učenje. Kroz svaki predmet iz nastavnog plana budući polaznici orijentisani su prema sticanju znanja i vještina kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja, te odgovarajućih stavova prema cjelokupnom istraživačkom referentnom sistemu, što uključuje podsticanje razvoja akademskog integriteta i jačanje etičkih kompetencija polaznika, ali i snaženje njihovih ličnih i socijalnih vještina i kompetencija poput upornosti, fleksibilnosti, tolerancije neodređenosti itd. Svi predmetni programi obaveznog karaktera zajednički su za buduće polaznike doktorskih studija. Interferencijom znanja, vještina i stavova koje će polaznici steći u aktivnostima učenja predviđenim za postizanje spektra ishoda učenja u okviru pojedinih obaveznih predmeta, polaznici doktorskih studija razvije opšte kompetencije za kvantitativna i kvalitativna istraživanja u polju nastave i učenja. Osim toga, bogat katalog izbornih predmeta u funkciji je ostvarenja specifičnih ciljeva i ishoda učenja u raznovrsnim aktuelnim istraživačkim poljima najčešće povezanim sa internacionalno relevantnim temama koje su aktualizovane u savremenoj nastavi i učenju. U sistemu naučnog saznavanja i obezbjeđenja adekvatnog naučnog doprinosa budućih doktorskih istraživanja, posebno ovdje izdvajamo predmet pod nazivom Integracije teorije u metodičkim istraživanjima, čijim izučavanjem će budući polaznici biti kompetentni za objektivno prepoznavanje i istraživačku valorizaciju onih tema koje mogu biti snažno utemeljene u validnim teorijskim pretpostavkama i nakon čijeg izučavanja će biti moguće ponuditi novi doprinos nauci.

Sve informacione liste su utemeljene u savremenoj didaktičko-metodičkoj nauci i svaki predmet kreiran je kao mozaik metodičkih elemenata (ciljevi, sadržaji, aktivnosti, metode nastave i učenja, oblici provjere znanja i ocjenjivanja, literatūra), koji sinergijski vode do postizanja ishoda učenja.

Informacione liste biće dostupne studentima i putem sajta UCG, nakon akreditacije.

Svaka informaciona lista predstavlja kurikulum nastavnog predmeta orijentisan prema ishodima učenja, što znači da ishodi učenja eksplicitno saopštavaju znanja, vještine i kompetencije koji se postižu izučavanjem predmeta. Ishodi učenja na nivou studijskog programa nastali su kao rezultanta ishoda učenja na nivou pojedinih predmeta. Obje grupe ishoda kreirane su na osnovu CKO-a, nivo VIII.

Ishodi učenja su pisanim jezikom specifičnim za metodičke nauke. Ipak, potpuno su jasni i razumljivi svim angažovanim nastavnicima i budućim polaznicima.

Prilog 1: Informacione liste predmeta (Tabela 2.6.4)**2.4. Perspektive na tržištu rada, praktični značaj i profesionalne potrebe za studijskim programom**

- Postoji tražnja na tržištu rada za diplomcima koji posjeduju kompetencije planirane ishodima učenja na studijskom programu ili se očekuju takvi trendovi u srednjem roku;
- Urađena procjena potreba tržišta rada i u skladu sa tim planiran broj upisanih studenata na studijskom programu;
- Kompetencije dozvoljavaju diplomiranim studentima da rade u području rada koje je usklađeno sa stečenom kvalifikacijom;
- Studijski program je povezan sa profesionalnom praksom (praktični zadaci, projekti, rad kod poslodavca tokom studija).

Obrazložiti:

Ovo je prvi univerzitetski program trećeg ciklusa studija iz metodike nastave koji se akredituje u Crnoj Gori, a ovu činjenicu posebno ističemo uzimajući u obzir izuzetne potrebe za unapređenjem svih podsistema u obrazovnoj vertikali (od predškolskog do univerzitetskog obrazovanja). Očekivano je da buduće promjene moraju biti zasnovane na empirijski dobijenim podacima i objektivno izvedenim zaključcima, što će biti osnovna predmetnost istraživanja studenata budućeg dokorskog studija.

Osnivanje ovog doktorskog programa doprinijeće izgradnji potrebnih kadrova koji će stečenim znanjem unaprijediti nastavu i učenje u praktičnim okolnostima i tako učestvovati u inoviranju obrazovanja i društva u cjelini.

Cilj doktorskih studija Metodika nastave je obrazovanje kompetentnih i visoko stručnih kadrova za razvoj i unapređenje metodičkih nauka, podsticanje naučno-istraživačkog rada u ovoj oblasti, kao i stvaranje uslova za unapređenje nastavnog procesa i procesa učenja. Ovaj program će obezbijediti nastavno-naučni kadar za izvođenje univerzitetske nastave u ovoj oblasti, ali i istraživače metodičkih nauka koji mogu unaprijediti rad ustanova poput Zavoda za školstvo, Ispitnog centra, Zavoda za udžbenike i nastavna sredstava, kao i rad škola. Naročito vodeći računa o potrebama tržišta rada, nudimo studijski program izrazite fleksibilnosti i bogate izbornosti, koji će ponuditi divergentne istraživačke trajektorije i omogućiti da polaznici dokreiraju vlastiti dodatak diplomi. Predviđena su tri izborna modula (Metodika nastave maternjeg jezika i književnosti, Metodika nastave matematike i Metodika nastave prirode), a fokus istraživanja na doktorskim studijama biće razredna i razredno-predmetna nastava. Time će se izbjeći produkovanje identičnih ili sličnih diploma i njihovih dodataka. Posebno je to značajno za tržište rada u Crnoj Gori, za koje je izvjesno nepotreban veći broj sličnih metodičkih diploma i stručnjaka identične profilacije. Osim toga, takvim divergentnim pristupom omogućiće se funkcionalna disperzija kandidata i njihovih istraživanja u različite aktuelne istraživačke oblasti. U takvom konceptu očekivano je da program bude i regionalno i internacionalno prepoznat i interesantan kandidatima van Crne Gore. Time bi ovaj program odgovorio na potrebe lokalnog tržišta rada, ali i doprinio internacionalizaciji visokog obrazovanja u Crnoj Gori.

2.5. Prijavljivanje i uslovi za upis na studijski program

- Procedure za upis na studijski program su regulisane, strogo se primjenjuju, transparentne su u pogledu kriterijuma kvaliteta i omogućavaju ostvarenje planiranih ishoda učenja;
- Planirani uslovi za upis obezbjeđuju da kandidati posjeduju potrebne kompetencije za nesmetan nastavak formalnog obrazovanja;
- Svi kandidati su jednako tretirani;
- Procedure su jasne i dostupne za sve zainteresovane kandidate;
- Obezbiđeni su uslovi za upis planiranog broja studenata;
- Postignuti nivo obrazovanja neophodan za upis;
- Dodatni uslovi za upis kandidata koji uzimaju u obzir rezultate postignute u prethodnom školovanju i rezultate postignute na prijemnom ispitu, odnosno ispitu za provjeru znanja, sklonosti i sposobnosti kandidata za upis;
- Transparentno ocjenjivanje kod provjera za upis

Obrazložiti:

- Procedura za upis na doktorske studije je regulisana članovima 23-28 Pravila doktorskih studija UCG. Opšti uslovi za upis na doktorske studije su propisani Zakonom o visokom obrazovanju, dok su bliži uslovi propisani Pravilma doktorskih studija UCG.
- Neophodan uslov za upis doktorskih studija, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju i Pravilma doktorskih studija UCG, jeste da su kandidati prethodno stekli diplomu akademskog naziva magistra/mastera iz oblasti nauka (nauke o obrazovanju), odnosno akademsku diplomu regulisanih profesija, nakon stečenih najmanje 300 ECTS kredita.
- Pravo upisa imaju svi studenti koji su završili integrisani studijski program za obrazovanje učitelja, studenti koji su završili četvorogodišnje osnovne studije i jednogodišnje magistarske studije za obrazovanje učitelja, kao i studenti koji su završili neke druge studije za inicijalno obrazovanje nastavnika (koje zadovoljavaju dodatni standard 10 - AKOKVO) ili kandidati koji su završili neke druge studije obima 300 ECTS kredita i uz njih program cjeloživotnog učenja u obimu od najmanje 60 ECTS kredita usmjeren na predagoško-psihološko i didaktičko-metodičko obrazovanje, uz prethodno ostvareno obrazovanje na nivou VIII1 CKO-a.

- Upis se vrši isključivo na konkurentskoj osnovi u skladu sa prosječnom ocjenom na prethodnom nivou studija. Kandidati sa istom prosječnom ocjenom imaju pravo upisa pod jednakim uslovima. Prigovor na rang listu se podnosi Centralnoj komisiji za upis na nivou Univerziteta, Komisiji za upis na nivou organizacione jedinice, kao i Komisiji za doktorske studije na nivou Fakulteta i Centru za doktorske studije na nivou Univerziteta u roku od 24 sata od trenutka isticanja preliminarne rang liste na sajtu organizacione jedinice. Eventualne specifičnosti podnošenja prigovora biće predviđene konkursom za upis na doktorske studije.
- Kandidati prilikom prijavljivanja na konkurs dostavljaju sertifikat Filološkog fakulteta ili druge institucije koja je ovlašćena za izdavanje sertifikata o znanju engleskog jezika na nivou najmanje B2 (Evropski jezički okvir).
- Predviđen je upis pet studenata.

2.6. Nastavni plan

- Nastavni plan i program moraju biti planirani tako da omogućavaju postizanje ishoda učenja za vrijeme predviđeno za završetak studija;
- Povezanost sadržaja kurikuluma sa zahtjevima struke;
- Sadržaj nastavnog plana je javno dostupan u priručniku i na web stranici ustanove;
- Studenti su, na početku nastave, upoznati sa predmetima kroz informacioni paket za sve predmete;
- Cjelishodnost predmeta u odnosu na njihov broj (dobra zastupljenost), raspored na nivoima studija, pripadnost akademskom/primijenjenom studijskom programu i podjela na grupe teorijskih, naučnih i dr. predmeta.

Prilog:

- Tabela S2.6 Raspored predmeta po semestrima i godinama studija
- Tabela S2.6.2 Raspored predmeta po semestrima, tipu i status
- Tabela S2.6.3. Pregled predmeta studijskog programa prema tipu
- Tabela S2.6.4. Informacione liste predmeta

Obrazložiti:

Doktorske studije studijskog programa Metodika nastave izvode se tokom tri godine, odnosno u šest semestara i program se realizuju na sljedeći način:

- u I i II semestru kroz pet predmeta (4 obavezna i 1 izborni) i rad na istraživanju od značaja za doktorsku tezu (polazna istraživanja);
- u III, IV i V semestru kroz obavljanje istraživačkog rada;
- u VI semestru kroz pripremu i odbranu doktorske disertacije.

Nastavni plan i program, prema tome, omogućava postizanje ishoda učenja za vrijeme predviđeno za završetak studija, posebno u smislu osposobljavanja studentkinja i studenata da budu istraživački orijentisan kadar u oblasti obrazovanja, sposobni da vrše kritičku analizu nastavne prakse, kao i da stečena znanja primjene u praksi tokom svog radnog angažmana. Na ovaj način izvršiće se osposobljavanje neophodnog kadra za rad u različitim institucijama obrazovanja, posebno onima koje imaju i istraživačke funkcije.

U prilog navedenom, priložene su potrebne tabele:

- Tabela S2.6 Raspored predmeta po semestrima i godinama studija
- Tabela S2.6.2 Raspored predmeta po semestrima, tipu i status
- Tabela S2.6.3. Pregled predmeta studijskog programa prema tipu
- Tabela S2.6.4. Informacione liste predmeta

2.7. Analiza metodike nastave

- Sve obrazovne metode, didaktička sredstva, rad u laboratoriji i seminari jasno su istaknuti u okviru informacionog paketa za sve predmete.

- Koriste se različiti načini realizacije nastave;
- Fleksibilno se koristi niz pedagoških metoda;
- Načini realizacije nastave i korištene pedagoške metode se redovno procenjuju i prilagođavaju.

Obrazložiti:

U skladu sa pravilima, studijski program doktorskih studija realizuje se kroz nastavu, naučno-istraživački rad i izradu i odbranu doktorske disertacije.

Nastava će se izvoditi grupno za 3 i više studenata ili mentorski za manje od 3 studenta.

Isticanje obrazovnih metoda: Svi predmeti u okviru nastavnih lista sadrže detaljne informacije o metodama i sredstvima koja se koriste za izvođenje nastave (predavanja, vježbe, seminari, studije slučaja, online resursi, multimedijalni materijali, itd.). Ove informacije su dostupne u informacionom paketu za svaki predmet, omogućavajući studentima da se unaprijed pripreme i prilagode načinu izvođenja nastave.

Različiti načini realizacije nastave: Nastava se realizuje kroz različite forme kao što su interaktivna predavanja, radionice, praktične vježbe, samostalni rad, grupni projekti, e-učenje i druge. Takav diverzitet nastavnih metoda omogućava studentima da razvijaju različite vještine i kompetencije, te da razviju različite stilove učenja.

Fleksibilna upotreba pedagoških metoda: Nastavnici koriste različite pedagoške metode u zavisnosti od potreba i karakteristika studenata, kao i od specifičnosti predmeta. Na primjer, neki predmeti mogu zahtijevati više praktičnog rada i diskusija, dok drugi mogu biti teorijski orijentisani. Takođe, nastavnici su otvoreni za povratne informacije od studenata i spremni su da prilagode metode kako bi se postigao optimalan učinak u projektovanim ishodima učenja.

Redovna procjena i prilagođavanje načina realizacije nastave i pedagoških metoda: Postoji sistematičan pristup procjeni efikasnosti načina realizacije nastave i korišćenja pedagoških metoda. Nastavnici redovno prikupljaju povratne informacije od studenata kroz ankete, evaluacije i diskusije. Na osnovu prikupljenih podataka, vrši se analiza i prilagođavanje metoda i sredstava kako bi se poboljšao kvalitet nastave i učenja. Ovaj proces omogućava kontinuirano unapređenje nastavnog procesa i prilagođavanje potrebama studenata.

2.8. Ispiti (koncept i organizacija)

- Broj, vrsta i organizacija provjere znanja i završnog ispita su planirani tako da podrže ostvarivanje planiranih ishoda učenja u vremenu planiranom za završetak studija;
- Studentima je obezbijeđeno dovoljno vremena da se pripreme za provjere znanja i završne ispite;
- Oblik ispita i završnog ispita su istaknuti u informacionom paketu za svaki predmet/modul;
- Studenti su informisani o zahtjevima na ispitu, koji su u skladu sa obrazovnim ciljevima predmeta/modula;
- Organizacija ispita ne utiče na produžetak vremena studiranja;
- Kriterijumi za ocjenjivanje su transparentni za nastavnike i studente i garantuju postizanje ishoda učenja;
- Završetak ciklusa studijskog programa je jasno definisan (teza ili drugi individualni zadatak).

Obrazložiti:

-Broj ispita, odnosno ispitnih rokova je predviđen Zakonom o visokom obrazovanju.

Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije i naučno-istraživački rad za doktorsku tezu student obavlja pod nadzorom mentora, a rezultati istraživačkog rada se objavljuju u relevantnim

naučnim i stručnim časopisima. Prije odbrane doktorske disertacije najmanje jedan rad doktoranda mora biti objavljen u časopisu indeksiranom na WoS listama.

Ocjenjivanje tokom doktorskih studija Metodika nastave biće kombinacija formativnog i sumativnog, pri čemu je planirano akcentovanje kontinuiranih provjera znanja, vještina i kompetencija koja su u funkciji istraživački orijentisanog učenja, kao i postepeno transformisanje klasičnog oblika provjere znanja (kolokvijumi sa pitanjima koja traže odgovore esejskog tipa i završni ispiti sa sličnim pitanjima u usmenoj ili pisanoj formi) u oblike provjere znanja koji će biti fokusirani na usvajanja procesnih znanja i vještina. Na primjer, umjesto da kandidati objašnjavaju način izrade pregleda dosadašnjih istraživanja, zadatak za provjeru ostvarenosti ishoda učenja biće izrada i odbrana odgovarajućeg pregleda istraživanja. Kroz četiri obavezna i jedan izborni predmet planirano je da se studenti upoznaju sa svim fazama i elementima istraživačkog procesa u metodici nastave (od izbora problema i predmeta istraživanja, preko projektovanja odgovarajućeg istraživanja, do oblikovanja rada za publikovanje), pa će svaki taj „korak“ u procesu biti predmet samostanog rada, izrade zadatka i vrednovanja postignutog rezultata.

2.9. Nastava, učenje i ocjenjivanje orijentisano na studenta - student u centru obrazovnog procesa

- Postoje realne razlike kod studenata i njihovih potreba u toku studija;
- Postoje fleksibilni putevi učenja;
- Razvija se osjećaj autonomije kod studenta;
- Obezbjede su adekvatne smjernice i podrška nastavniku;
- Promoviše se uzajamno poštovanje odnosa student-nastavnik;
- Postoje odgovarajuće procedure za postupanje po primjedbama studenata.
- Nastavnici su upoznati sa postojećim metodama provjere znanja i ispitivanja i imaju institucionalnu podršku u razvoju ovih vještina u svojoj oblasti;
- Kriterijumi i načini provjere znanja, kao i kriterijumi za postignutu ocjenu unaprijed su objavljeni;
- Ocjena pokazuje studentima u kojoj mjeri su postigli željene ishode učenja;
- Studenti dobijaju povratne informacije i, ako je potrebno, koriste konsultacije o procesu ocjenjivanja;
- Gdje je to moguće, ocjenjivanje vrši više od jednog nastavnika;
- Kod uslova za ocjenu uzimaju se u obzir eventualne olakšavajuće okolnosti;
- Ocjenjivanje je konzistentno, primenjuje se za sve studente i sprovodi u skladu sa objavljenim pravilima;
- Predviđena je formalna procedura za studentske žalbe.

Obrazložiti:

Postoje realne razlike kod studentkinja i studenata i njihovih potreba u toku studija: Uvažavajući diverzitet i individualnost svakog pojedinačno, nastava je strukturisana tako da se prilagodi različitim stilovima učenja i individualnim potrebama, čime se optimizuje akademski uspjeh.

Postoje fleksibilni putevi učenja: Fleksibilni modaliteti učenja su implementirani, omogućavajući studentima da prilagode svoj put učenja kroz različite obrazovne aktivnosti i resurse, u skladu sa svojim aspiracijama.

Razvija se osjećaj autonomije kod studenta: Podsticanjem samostalnosti i odgovornosti u učenju, studenti razvijaju osećaj autonomije, što ih priprema za buduće profesionalne izazove i kontinuirano usavršavanje.

Obezbjede su adekvatne smjernice i podrška nastavnom osoblju koje se podržava kroz kontinuirane obuke, mentorstvo i pristup pedagoškim resursima, čime se unapređuje kvalitet nastave i odgovara na raznolikost studentskih potreba.

Promoviše se uzajamno poštovanje odnosa student-nastavnik: Izgradnja odnosa zasnovanih na uzajamnom poštovanju i otvorenoj komunikaciji je ključna, stvarajući inkluzivno i stimulativno

obrazovno okruženje.

Značajnu ulogu u obezbjeđenju i unapređenju kvaliteta čine i studenti koji su kroz svoje predstavnike uključeni u infrastrukturu za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. Prvenstveno, studenti su zastupljeni u Odboru za upravljanje sistemom kvaliteta kroz predstavnika kojeg predlaže Studentski parlament. Takođe, studenti su na nivou organizacionih jedinica uključeni i kroz predstavnike u komisijama za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta.

U procesu donošenja odluka i drugih aktivnosti na unapređenju kvaliteta, studenti učestvuju i kroz rad Senata i vijeća organizacionih jedinica. U Senatu UCG, predstavnici studenata su zastupljeni u broju od 20% od ukupnog broja članova Senata, vodeći računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, postdiplomske i doktorske). Predstavnici studenata u vijećima organizacionih jedinica su zastupljeni u broju od 20% od ukupnog broja članova. Predstavnici studenata u vijećima su izabrani od strane studentske organizacije na organizacionoj jedinici, pri čemu se vodi računa da u strukturi budu zastupljeni studenti svih nivoa studija (osnovne, postdiplomske i doktorske).

Student ima pravo na izjašnjavanje o kvalitetu rada akademskog osoblja. Studenti procjenjuju kvalitet studijskog programa putem anonimnog elektronskog anketiranja koje se realizuje svakog semestra. Rezultati anketiranja koriste se za unapređenje Studijskog programa. Na taj način studenti su u prilici da procijene kvalitet studijskog programa kroz sljedeće dimenzije:

- kvalitet izvođenja nastave;
- kvalitet nastavnika;
- redovnost realizacije nastave;
- cjelishodnost izučavanih sadržaja;
- dostupnost literature.

Student ima pravo na žalbu dekanu u slučaju povrede prava na slobodu mišljenja i iskazivanja stavova o pitanjima koja se odnose na studije, na pogodnosti u studiranju koje proizilaze iz statusa studenta, konsultacije, polaganje ispita na način i u rokovima kako je to određeno Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom UCG, korišćenje biblioteke, računarske sale i ostalih resursa kojima raspolaže organizaciona jedinica.

Student ima pravo na žalbu Senatu Univerziteta na kvalitet nastave, odnosno kvalitet rada akademskog osoblja organizacione jedinice na kojoj studira.

Provjera i ocjenjivanje u okviru pojedinih predmeta je kontinuiranog karaktera, vršice se permanentno praćenje napredovanja studenata u pojedinim aspektima istraživačkog procesa u metodici nastave. Skoro svaki predmet predaje i ocjenjuje više od jednog nastavnika.

STANDARD 3. RESURSI

KRITERIJUMI:

3.1. Osoblje angažovano na realizaciji studijskog programa

- Sastav i stručnost nastavnika treba obezbijede postizanje očekivanih ishoda učenja u vremenu planiranom za završetak studija;

- Istraživanje i razvojne aktivnosti zaposlenih su takve da obezbjeđuju postizanje planiranog nivoa obrazovanja;
- Mogućnosti za budući razvoj zaposlenih su definisane i dostupne;
- Planirane su organizacija i osoblje ustanove za obavljanje: administrativno-pravnih poslova, računovodstvenih poslova, tehničkih i higijenskih poslova, funkcionisanja studentskih servisa (studentske službe, biblioteke IT podrške).

Prilog:

- Tabela S3.1.1. Pregled o angažovanom nastavnom osoblju na studijskom programu
- Ugovori o radu, ugovori o angažovanju u nastavi (Prilog 2), lične biografije nastavnog i nenastavnog osoblja (Prilog 3)
- Najvažniji naučno-istraživački radovi u posljednjih 5 godina iz oblasti studijskog programa za svakog nastavnika i saradnika pojedinačno angažovanog na studijskom programu (Prilog 4)
- Tabela S3.1.2. Plan opterećenosti nastavnog osoblja

Obrazložiti:

U cilju obezbjeđivanja kvaliteta nastave, a time i nastavnog procesa, na nivou Univerziteta definisani su uslovi koje akademsko osoblje mora da ispuni, a koji su ujedno obavezujući za sve univerzitetske jedinice. Svakih pet godina provjerava se ispunjenost uslova za izbor u više zvanje.

Nastavu na studijskom programu izvodiće profesori i nastavnici angažovani na Univerzitetu Crne Gore i Univerzitetu Johan Kepler iz Linca. Akademsko osoblje biće sa sljedećih univerzitetskih jedinica: Filozofski fakultet i Mašinski fakultet. Po potrebi, za članove komisija za izradu doktorskih disertacija biće angažovani i profesori sa drugih organizacionih jedinica ili univerziteta.

Priložene bibliografije nastavnog osoblja dokazuju njihovu kompetentnost za izvođenje nastave na studijskom programu.

Za obavljanje administrativno-pravnih poslova, računovodstvenih poslova, tehničkih i higijenskih poslova, funkcionisanja studentskih servisa (studentske službe, biblioteke, IT podrške) biće angažovano administrativno osoblje Filozofskog fakulteta.

3.2. Finansiranje i infrastrukturni resursi

- Obezbijedena je finansijska održivost programa;
- Infrastruktura (sale, laboratorije, biblioteke...) i njihovo korištenje ispunjava kvalitativne i kvantitativne zahtjeve;
- Jasno je definisana saradnja na osnovu koje ustanova koristi infrastrukturu drugih (spoljnih) partnera za obuku i obrazovanje studenata;
- Ustanova je u stanju da reaguje na probleme, rješava finansiranje, obezbjeđuje osoblje i upisuje potreban broj studenata.

Prilog:

- Tabela S3.2.2. Polazni bilans stanja
- Tabela S3.2.3. Bilans uspjeha

Obrazložiti:

Program se akredituje kao samofinansirajući.

Kandidati koji su angažovani kao saradnici u nastavi na UCG oslobođeni su plaćanja školarine, po odluci Upravnog odbora UCG.

Program će se u najvećoj mjeri finansirati od školarina budućih kandidata, eventualno, od dobijenih projekata.

Studijski program za obrazovanje učitelja raspolaže odgovarajućim učionicama i kabinetima na Filozofskom fakultetu. Sve učionice opremljene su desktop računarima, projektorima i interaktivnim tablama.

Studijski program za obrazovanje učitelja raspolaže dovoljnom računarskom opremom za razvoj IT pismenosti studenata i nastavnika, kao i za upotrebu različitih izvora informacija u procesu učenja i nastave. Pored opreme koja je instalirana u nekoliko učionica i koja se već intenzivno koristi u nastavi, studenti raspolažu računarskom salom, koja je zajednička za sve studijske programe Filozofskog fakulteta. Nastavnici i saradnici u kabinetima posjeduju neophodnu računarsku opremu.

Filozofski fakultet obezbjeđuje internet konekciju u svim učionicama i kabinetima, tako da je umreženost prisutna u zadovoljavajućoj mjeri.

Služba CIS-a kontinuirano obezbjeđuje pravovremeno informisanje nastavnika i saradnika o svim važnim događajima i, uopšte, pruža dobru informacijsku i komunikacijsku podršku za realizovanje nastave i učenja.

Univerzitet posjeduje i digitalnu platformu Moodle koja će biti korišćena tokom realizacije nastave.

STANDARD 4. UPRAVLJANJE KVALITETOM

KRITERIJUMI:

4.1 Obezbjedenje kvaliteta

- Ustanova posjeduje dokumenta i instrumente za obezbjedenje kvaliteta nastave, istraživanja i umjetničkog rada ustanove;
- Sistem obezbjedenja kvaliteta je osmišljen kako bi obezbijedio kontinuirano poboljšanje studijskog programa;
- Sistem obezbjedenja kvaliteta omogućava da se otkriju propusti u postizanju obrazovnih ciljeva, da se provjeri da li su postavljeni ciljevi dostižni, pripreme i sprovedu odgovarajuće mjere za ispravljanje propusta i poboljšanje;
- Sistem obezbjedenja kvaliteta ima jasno definisane odgovornosti, uključuje studente i druge zainteresovane strane.

Prilog:

- Strategija obezbjedenja kvaliteta
- Procedure obezbjedenja kvaliteta i primjeri vrednovanja (nastave i ispita od strane studenata, servisa za podršku od strane studenata, studijskih programa od strane diplomiranih studenata, studijskih programa od strane poslodavaca i sl.) – Prilog C.13.

Obrazložiti:

Obezbjedenje kvaliteta visokog obrazovanja na Univerzitetu Crne Gore je oblast koja je prepoznata normativnim aktima, u kojima su definisani uslovi potrebni za obezbjedenje kvaliteta, postizanje kvalitetnijeg i konkurentnijeg visokog obrazovanja, nadležnosti nosilaca sistema kvaliteta, stručna tijela i procedure.

Krovni akt Univerziteta, *Statut Univerziteta Crne Gore* (odredbe od člana 109 do 115) definišu proceduru samoevaluacije i ocjene kvaliteta (*Statut Univerziteta Crne Gore*).

Pored *Statuta*, Univerzitet Crne Gore je usvojio i *Pravilnik o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore* (Bilten broj 343, 30. april 2015. godine) (Pravilnik je dostupan na linku:

https://www.ucg.ac.me/skladiste/blog_1015/objava_38310/fajlovi/PRAVILNIK.pdf

Univerzitet Crne Gore je usvojio i *Standarde i indikatore za obezbjedenje i unapređenje kvaliteta/samoevaluaciju* (koje je izradio Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta (usvojen na sjednici 13.12.2019.g.). Dokument je razmatran i na sjednicama Senata 24.12.2019. godine, potom i na sjednici Upravnog odbora. Ovi standardi i indikatori kvaliteta su dostupni u prilogu Izvještaja, kao i putem linka: <https://www.ucg.ac.me/objava/blog/1015/objava/60058-standardi-i-indikatori-za-obezbjedenje-i-unapredjenje-kvaliteta-samoevaluacija>

Filozofski fakultet razvio je *Strategiju razvoja Filozofskog fakulteta Nikšić 2019-2024.* koja je usvojena 30.12.2019. godine Taj dokument oslonjen je na *Strategiju razvoja Univerziteta Crne Gore* i, prema tome, podrazumijeva unapređenje kulture kvaliteta po studijskim programima i nivoima studija.

U toku je formiranje timova za izradu *Strategije razvoja Filozofskog fakulteta 2025-2030*, kao i *Strategije razvoja Univerziteta Crne Gore 2025-2030*.

Univerzitet obezbjeđuje kontinuirani razvoj sistema kvaliteta u svim aspektima svog djelovanja.

Statutom Univerziteta Crne Gore uređen je mehanizam obezbjeđenja kvaliteta i definisane su nadležnosti na nivou Univerziteta i organizacionih jedinica.

Na nivou Univerziteta, uspostavljen je Centar za unapređenje kvaliteta, kao dio organizacione strukture Rektorata i nadležan je za funkcionisanje sistema za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore. U okviru Centra funkcioniše i Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta, koji je stručno tijelo Centra, a članove imenuje Senat. Za više informacija o Centru, posjetiti link: <https://www.ucg.ac.me/rektorat/kvalitet>

Svaka organizaciona jedinica Univerziteta ima komisiju za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta (komisije su uspostavljene tokom 2015. godine). Članove komisija imenuje Vijeće jedinice, iz reda akademskog osoblja sa akademskim odnosno naučnim zvanjem, administrativnog osoblja i predstavnika studenata.

Postupak za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta sprovodi se u skladu sa kriterijumima i standardima za samovrednovanje i procedurama za ocjenjivanje kvaliteta ustanova visokog obrazovanja.

Komisija za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Filozofskom fakultetu imenovana je na Sjednici Vijeća fakulteta održanoj 24.06.2024. godine (br. Odluke 01-2665) (Prilog 5 – *Odluka o imenovanju Komisije za obezbjeđenje i unapređenje kvaliteta na Filozofskom fakultetu*), i čini je devet predstavnika iz reda akademskog osoblja sa akademskih zvanjem, jedan predstavnik iz reda studenata i jedan predstavnik iz reda neakademskog osoblja – referent za studentska pitanja.

4.1 Instrumenti, metode i rezultati

- Koriste se metode i instrumenti da bi se kvalitet studijskog programa održavao i razvijao. Oni su dokumentovani i redovno se kontrolišu primjenom: mehanizama obezbjeđenja kvaliteta (samoevaluacije i analiza i ocjena samoevaluacije), i instrumenata obezbjeđenja kvaliteta (standarda i indikatora);
- Dobijeni podaci se ocjenjuju kao dio sistema za obezbjeđenje kvaliteta. Oni pružaju potrebne informacije i dozvoljavaju izvođenje zaključaka;
- Ako je studijski program uspješno završen, bez obzira da li su kontrole bile aktivne u toku studija, provjerava se ocjena diplomiranih studenata o studijskom programu i njihovo zapošljavanje nakon studija. Ti zaključci dozvoljavaju da slabosti budu prepoznate i ispravljene.

Prilog:

- Rezultati iz izvještaja o samoevaluaciji ustanove (Prilog 6)
- Izvještaj o samoevaluaciji studijskog programa (Prilog 7)

Obrazložiti:

Sistem obezbjeđenja kvaliteta je osmišljen tako da vodi računa o kontinuiranom poboljšanju studijskog programa. Na kraju svake studijske godine predviđeno je sprovođenje postupka samoevaluacije studijskih programa koji se realizuju na Univerzitetu. Dati postupak podrazumijeva i samoevaluaciju nastave i uslova rada, kao i anketiranje studenata svih nivoa studija. Na taj način se kontinuirano evaluira i prati svaki studijski program. Takođe, Statutom Univerziteta Crne Gore predviđeno je da organizacione jedinice vrše redovno preispitivanje i reviziju svojih studijskih programa, o čemu sačinjavaju odgovarajuće izvještaje. Ti izvještaji se odnose na izvještaj o samoevaluaciji, koji podrazumijeva analizu i ocjenu samoevaluacije, u okviru kojeg se ocjenjuju standardi i indikatori kao instrumenti obezbjeđenja kvaliteta. Dati izvještaji i instrumenti pružaju nedvosmisleno sve potrebne informacije na osnovu kojih možemo izvesti zaključke vezano za obezbjeđenje kvaliteta studijskih programa koji se izvode, kao i same nastave. Vijeća

organizacionih jedinica obezbjeđuju akademsko osoblje koje zadovoljava standarde kvaliteta, koje je kvalifikovano i kompetentno u predmetnoj oblasti, i u cjelosti upoznato sa nastavnim planovima i ishodima učenja, te ih permanentno sprovode. Ustanova obezbjeđuje informacije o zadovoljstvu studenata studijskim programima.

Pored godišnje samoevaluacije, UCG je realizovao i eksternu evaluaciju. Eksternu evaluaciju Univerziteta Crne Gore izvodi EUA-Institucionalni evaluacioni program. Ocjenjuju se Upravljanje i institucionalno donošenje odluka, kultura kvaliteta, nastava i učenje, istraživanje, pružanje usluga društvu i internacionalizacija.

STANDARD 5. DOKUMENTACIJA

KRITERIJUMI:

5.1. Pravila o studiranju

Ustanova raspolaže svim važnim propisima za studijski program sa ključnim pravilima za upis, tok studija i završetak programa.

Obrazložiti:

Na osnovu člana 87 stav 5 Zakona o visokom obrazovanju i člana 140 Statuta Univerziteta Crne Gore, Senat Univerziteta Crne Gore je na sjednici održanoj 26. februara 2015. godine donio Pravila doktorskih studija. Ovim pravilima uređuje se organizacija i izvođenje doktorskih studija, upis na doktorske studije, način sprovođenja ispita i istraživačkog rada, postupak prijave i odbrane doktorske disertacije, izdavanje diplome, postupak promocije doktora nauka, kao i druga pitanja od značaja za realizaciju doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore.

Studije se na Fakultetu izvode u skladu s pravilima studiranja zasnovanim na Evropskom sistemu prenosa kredita (European Credit Transfer System – ECTS). Vrednovanje oblika rada studenta vrši se dodjeljivanjem odgovarajućeg broja ECTS kredita, uz uslov da ukupno opterećenje ne smije prelaziti 30 ECTS kredita po semestru.

Obim studijskog programa koji se izvodi u jednoj godini je 60 ECTS kredita.

Univerzitet Crne Gore raspolaže svim pravnim aktima koji sadrže pravne propise za studijski program sa ključnim pravilima za upis, tok studija i završetak programa. Sva dokumenta su objavljena na sajtu UCG.

5.2. Diploma i dodatak diploma

- Izdavanje dvojezične diplome (crnogorski/engleski jezik) sa dodatkom diplome je obavezno;
- Dodatak diplome pruža informacije o studijskom programu i planiranim ishodima učenja.

Prilog:

- Diploma i dodatak diplome?????????

Obrazložiti:

Po završetku studijskog programa, student/kinja dobija dvojezičnu dokumentaciju u kojoj su jasno navedene ostvarene kvalifikacije (diploma i dodatak diplome - supplement). Dvojezična diploma i dodatak diplomi se izdaju u skladu sa "Pravilnikom o sadržaju i obliku diplome i dopune diplome (supplement), vođenju matične knjige studenata, evidenciji i sadržaju javnih isprava koje izdaje Univerzitet i ustanove visokog obrazovanja" (Objavljen u "Sl. listu RCG", br. 9 od 12. februara 2007.

godine). Diploma sadrži informacije o stepenu kvalifikacija, broju ostvarenih ECTS bodova, prosječnoj ocjeni, dužini studiranja. U dodatku diplome je ilustrovana struktura studijskog programa, sa spiskom predmeta i ostvarenim ocjenama. Dodatne informacije o predmetnim disciplinama, po svim studijskim programima, sa silabusima i ishodima učenja, dostupne su na zvaničnoj internet stranici Fakulteta.

Prema Zakonu o visokom obrazovanju (Službeni list Crne Gore 104/21 od 30.09.2021), Dopuna diplome (Supplement) je javna isprava koja se prilaže uz određenu diplomu ustanove visokog obrazovanja radi detaljnijeg uvida u nivo, prirodu, sadržaj, sistem i pravila studiranja i postignute rezultate tokom studija lica kome je diploma izdata, a koja je zasnovana na osnovnom modelu utvrđenom za jedinstveni Evropski prostor visokog obrazovanja.

Po završetku programa akademskih doktorskih studija, studentima se dodjeljuje diploma o završenom akademskom programu doktorskih studija. Od 2006/2007. studijske godine uz diplomu svršenim studentima se izdaje i dopuna diplome, na osnovu zvaničnog evropskog modela.

Diploma i dopuna diplome se izdaju na crnogorskom i engleskom jeziku. Sadržaj diplome i dopune diplome propisan je pravilnikom koji je dostupan na linku:

<https://www.gov.me/dokumenta/f729e56d-018f-40ef-ace2-5f4454d1b956> (Prilog 8)

Kvalifikacije stečene nakon završenog dokorskog akademskog studijskog programa obima 180 ECTS smještaju se u VIII nivo Nacionalnog okvira kvalifikacija.

STANDARD 6.

UPOREDNI PRIMJERI DOBRE PRAKSE

KRITERIJUMI:

6.1. Primjeri uporedivih implementiranih studijskih programa na drugim ustanovama visokog obrazovanja

- Uporedivost se odnosi na:
 - Step en usaglašenosti ciljeva studijskog programa
 - Step en usaglašenosti ishoda učenja studijskog programa
 - Step en usaglašenosti kurikuluma studijskog programa

Prilog:

- Tabela S6.1.1. Primjeri uporedivih implementiranih studijskih programa na drugim ustanovama visokog obrazovanja
- Tabela S6.1.2. Usaglašeni ciljevi studijskog programa
- Tabela S6.1.3. Usaglašeni ishodi učenja studijskog programa
- Tabela S6.1.4. Usaglašenost broja studenata na studijskom programu
- Tabela S.6.1.5. Usaglašenost odnosa broja nastavnika i studenata
- Tabela S.6.1.6. Usaglašenost kurikuluma studijskog programa

Obrazložiti:

???

PRILOZI

Tabela S2.6.1. Raspored predmeta po semestrima i godinama studija							
R.br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Sem.	Broj časova			ECTS krediti
				P ¹⁾	V ¹⁾	L ¹⁾	
PRVA GODINA							
1.		Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave	I	4	0		8
2.		Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave	I	4	0		8
3.		Savremene tendencije u direktnoj nastavi i učenju	I	4	0		7
4.		Nastava i učenje u digitalnom okruženju	II	4	0		7
5.		Izborni predmet ²⁾	II	4	0		10
6.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	II				20
				20			
Ukupno ECTS kredita							60
DRUGA GODINA							
1.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	III				30
2.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	IV				20
3.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	IV				10
Ukupno časova aktivne nastave ²⁾							
Ukupno ECTS kredita							60
TREĆA GODINA							
1.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	V				30
2.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	VI				20
3.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije	VI				10
Ukupno časova aktivne nastave ²⁾							
Ukupno ECTS kredita							60
OBJAŠNJENJA:							
¹⁾ Odnosi se na broj časova predavanja (P), vježbi (V) i laboratorije, odnosno drugog oblika nastave (L);							
²⁾ Aktivna nastava po godinama iznosi u prosjeku 25 časova nedeljno ili 750 časova godišnje. Kod studijskih programa za regulisane profesije i studijskih programa koji podliježu međunarodnim konvencijama broj časova se prilagođava važećim direktivama.							
Prema procjeni podnosioca zahtjeva, tabela se može modifikovati u zavisnosti od broja godina i predmeta, ali i dopuniti sa drugim podacima koji su relevantni za studijski program.							

²⁾ U zavisnosti od odabranog modula

Tabela S2.6.2. Raspored predmeta po semestrima, tipu i statusu									
R.br.	Šifra pred.	Predmeti					Aktivna nastava		ECTS krediti
		Naziv	Status ¹⁾	Tip ²⁾	P	V	L		
PRVA GODINA									
1.		Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave	OSP	TM	4	0			8
2.		Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave	OSP	TM	4	0			8
3.		Savremene tendencije u direktnoj nastavi i učenju	OSP	AOO	4	0			7
4.		Nastava i učenje u digitalnom okruženju	OSP	AOO	4	0			7
5.		Izborni predmet	ISP	N	4	0			10
6.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			2	0			20
DRUGA GODINA									
1.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			3	1			5
2.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			2	2			5
3.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			3	2			5
TREĆA GODINA									
1.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			2	1			5
2.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			3	2			5
3.		Istraživački rad u funkciji izrade doktorske disertacije			3	2			5
¹⁾Status predmeta za studijski program se određuje na osnovu generalne podjele na obavezne (O) i izborne (I). U okviru jedne ustanove koja realizuje više studijskih programa predmeti mogu biti: – Obavezni zajednički predmeti za više studijskih programa (OVP); – Izborni zajednički predmeti za više studijskih programa (IVP); – Obavezni predmeti studijskog programa (OSP); – Izborni predmeti studijskog programa (ISP). Moduli Studijski program u planu studija treba da ima najmanje dva izborna modula. Ako se kurikulum studijskog programa prikaže preko modula obavezno se prikazuje pozicija modula u planu studija sa svim predmetima modula. Predmeti u okviru modula mogu biti grupisani kao: – Obavezni zajednički predmeti više modula (OPVM); – Obavezni predmeti modula (OPM); – Izborni zajednički predmeti više modula (IPVM); – Izborni predmeti modula (IPM). ²⁾Tip predmeta (za obavezne i izborne predmete) na osnovnim akademskim studijama se određuje na osnovu pripadnosti sljedećim grupama: – Akademsko opšte obrazovni (AOO), – Teorijsko metodološki (TM), – Naučno, odnosno umjetničko-stručni (N, US), – Stručno-aplikativni (SA). <i>Napomena: Ova podjela ne mora da se odnosi za medicinu, stomatologiju i farmaciju.</i> Tip predmeta (za obavezne i izborne predmete) na osnovnim primijenjenim studijskim programima se određuje na osnovu pripadnosti sljedećim grupama: – Opšte-obrazovni (OO), – Stručni (S), umjetničko-stručni (US),									

	Stručno-aplikativni (SA) ³⁾Stručna praksa je obavezna za sve studentske programe. Regulisanje stručne prakse zahtijeva poseban standard (u odnosu na oblast studentskog programa, početak obavljanja, sadržaj, trajanje, kontinuitet...).
--	---

Tabela S2.6.3. Pregled predmeta studentskog programa prema tipu						
Akademski-opšteobrazovni predmeti						
Red.br.	Šifra pred.	Naziv predmeta	Sem.	Status	ECTS	% zastupljenosti
1.		Savremene tendencije u direktnoj nastavi i učenju	I	OSP	7	20%
2.		Nastava i učenje u digitalnom okruženju	I	OSP	7	20%
						40%
Ukupno ECTS					14	
Teorijsko - metodološki predmeti						
Red.br.	Šifra pred.	Naziv predmeta	Sem.	Status	ECTS	% zastupljenosti
1.		Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave	I	OSP	8	20%
2.		Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave	I	OSP	8	20%
						40%
Ukupno ECTS					16	
Naučni, odnosno umjetničko-stručni predmeti						
Red.br.	Šifra pred.	Naziv predmeta	Sem.	Status	ECTS	% zastupljenosti
		Izborni predmet	II	ISP	10	
						20%
Ukupno ECTS					10	
Stručno-aplikativni predmeti						
Red.br.	Šifra pred.	Naziv predmeta	Sem.	Status	ECTS	% zastupljenosti
Ukupno ECTS						

Tabela S2.6.4. Forma za pripremu informacionih lista predmeta				
Naziv predmeta				
Šifra predmeta	Status predmeta	Semestar	Broj ECTS kredita	Fond časova
Studijski programi za koje se organizuje				
Uslovljenost drugim predmetima				
Ciljevi izučavanja predmeta				
Sadržaj predmeta (nastavne cjeline, oblici individualnog rada studenata, oblici provjere znanja) prikazan prema radnim nedjeljama u akademskom kalendaru:				
Pripremna nedjelja				
I nedjelja				
II nedjelja				
III nedjelja				
IV nedjelja				
V nedjelja				
VI nedjelja				
VII nedjelja				
VIII nedjelja				
IX nedjelja				
X nedjelja				
XI nedjelja				
XII nedjelja				
XIII nedjelja				
XIV nedjelja				
XV nedjelja				
Metode obrazovanja				
Opterećenje studenata				
<u>Nedjeljno</u>		<u>U semestru</u>		
Obaveze studenata u toku nastave:				
Literatura:				
Ishodi učenja (usklađeni sa ishodima za studijski program):				
Oblici provjere znanja i ocjenjivanje:				
Ime i prezime nastavnika i saradnika:				
Specifičnosti koje je potrebno naglasiti za predmet:				

Napomena (ukoliko je potrebno):

Tabela S3.1.1. Osoblje angažovano na realizaciji studijskog programa

R.br.	Šif. Pred.	Naziv predmeta	Podaci o nastavnom osoblju	
			Nastavnik	Saradnik
			Ime i prezime, zvanje i oblast na koju su izabrani	
DOKTORSKE STUDIJE				
1.		Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave	Prof. dr Veselin Mićanović (Metodika razredne i razredno-predmetne nastave matematike i Metodika vaspitno-obrazovnog rada) Prof. dr Dijana Vučković (Metodika razredne i razredno-predmetne nastave crnogorskog, srpskog, bosanskoh, hrvatskog jezika i književnosti i Metodika vaspitno-obrazovnog rada) Dr Branko Anđić (Metodika nastave prirodnih nauka)	
2.		Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave	Prof. dr Tatjana Novović (Opšta pedagoška oblast u predškolsstvu i Pedagogija ranog djetinjstva) Prof. dr Jovana Marojević (Pedagogija ranog djetinjstva i Predškolska i porodična pedagogija)	
3.		Savremene tendencije u direktnoj nastavi i učenju	Prof. dr Dijana Vučković Doc. dr Sanja Čalović Nenezić (Metodologija pedagoških istraživanja i Didaktika)	
4.		Nastava i učenje u digitalnom okruženju	Dr Branko Anđić Doc. dr Milica Jelić (Opšta pedagogija i Komparativna pedagogija)	
5.		IZBORNI PREDMET -Integrisano učenje: STEM, STEAM, STREAM	Dr Branko Anđić Prof. dr Veselin Mićanović	

		-Aktuelna istraživanja u obrazovanju: TIMSS, PISA i PIRLS	prof. dr Dijana Vučković Prof. dr Veselin Mićanović	
		▪ Primjena obrazovnih softvera i digitalnih alata u nastavi prirodnih nauka	Dr Branko Anđić prof. dr Aleksandar Vujović (Industrijski inženjering)	
		▪ Primjena obrazovnih softvera i digitalnih alata u nastavi matematike	Prof. dr Veselin Mićanović prof. dr Aleksandar Vujović	
		-Nastava i učenje čitanja	prof. dr Dijana Vučković	
		-Izrada testova za procjenu pismenosti (čitalačke, naučne, matematičke...)	prof. dr Veselin Mićanović prof. dr Dijana Vučković Doc. dr Milica Jelić	
		-Korelativna uloga nastave književnosti (film, pozorište, muzika, ostali nastavni predmeti)	prof. dr Dijana Vučković	
		- Komparativne obrazovne politike i strategije za usvajanje ključnih kompetencija	prof. dr Veselin Mićanović Doc. dr Sanja Čalović Nenezić	
		-Projektno-istraživačko učenje u nastavi matematike	prof. dr Veselin Mićanović	
		-Projektno-istraživačko učenje u nastavi PPD-a	Dr Branko Anđić	
		Projektno-istraživačko učenje u nastavi maternjeg jezika i književnosti	prof. dr Dijana Vučković	

Tabela S3.1.2. Plan opterećenosti nastavnog osoblja													
Nastavnik/saradnik/laborant			Predmeti		Stvarno opterećenje					Valorizacija opterećenja			
RB.	Ime i prezime	Zvanje	Nivo studija	Naziv	Godište časova	Sem.	Obracun časova	Zimski			Ljetnji		
								čas	g		čas	g	Norma
1.	Dijana Vučković	Prof. dr	O	Metodika nastave crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti I	3	V	3	3					3
				Metodika nastave crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti II	3	VI	3				3		3
				Metodika nastave crnogorskog-srpskog, bosanskog, hrvatskog jezika i književnosti III	4	VII	4	4					4
				Metodika razvoja govora	3	III	3	3					3
				Metodika nastave čitanja i pisanja	2	III	2	2					2
				Opšta metodika razredno-predmetne nastave	2	V	2	2					2
				Školska praksa II	1	IV	1				1		1
2.	Tatjana Novović	Prof. dr	O	Predškolska pedagogija	3	III	3	3					
				Modul I – Pedagogija ranog djetinjstva	2	VI	2				2		
				Pedagogija ranog djetinjstva	2	I	2	2					

OBRAZAC

[illegible]

OBRAZAC

			O	Metodika usvajanja početnih matematičkih pojmova II	3	IV	3					3			
			O	Stručno pedagoška praksa u predškolskoj ustanovi	2	VI	2					2			
			O	Integrirani kurikulum u vaspitanju i obrazovanju	2	VI	2					2			
			O	Timski rad u školi	2	VI	2					2			
			O	Stručno pedagoška praksa u školi	2	VI	2					2			
			M	Stručno-pedagoška praksa u predškolskoj ustanovi	2	II	2					2			
			M	Matematičke igre	1	III	1								
4.	Branko Andić ³	Dr													
			O	Porodična pedagogija	3	II	3					3	2		
			M	Savremeni pedagoški pravci	3	I	3				1				
	Jovana Marojević	Doc. dr	D	Etika istraživanja sa djecom	3	II	3					3			
			D	Savremeno roditeljstvo	3	II	3					3			
			M												

³ Dr Andić nije angažovan u nastavi, već kao istraživač na Univerzitetu Johan Kepler u Lincu. Na ovom programu predlažemo ga s obzirom na to da ima izuzetne istraživačke reference (u prilogu).

OBRAZAC

			Partnerstvo vrtića, porodice i škole	3	I	3	3						
			Osnove metodologije pedagoških istraživanja	3	V	3	3						
		O	Pedagoške naučno-istraživačke metode	2	VI	2			2	2			
		O	Dokimologija	3	II	3			3	1			
		O	Teorijske osnovne metodologije pedagoških istraživanja	2	VI	2			2				
6.	Sanja Čalović Nenezić	Doc. dr	Operativna naučno – pedagoška proučavanja	2	IX	2	2						
		I	Uvod u metodologiju pedagoških istraživanja	2	I	2	2						
		M	Kvantitativno-kvalitativna proučavanja vaspitanja	2	II	2			2				
		M	Istraživanje u inkluziji	2	II	2			2				
		M											
7.	Milica Jelić	Doc. dr	Opšta pedagogija – Teorija vaspitanja	2	VI	2			2				
		M	Didaktika– teorija obrazovanja i nastave	2	I	2	2						
		M	Socijalna pedagogija	2	I	2	2						
		M	Rad sa darovitom djecom	3	I	3	3						

OBRAZAC

	M	Pedagoška resocijalizacija	3	II	3				3	1		
	O	Osnovi pedagogije	2	I	2	2						
	M	Obrazovanje darovitih	2	III	2	2						
	O	Operaciona istraživanja	3	V	3	3						
	O	Organizacija i menadžment u saobraćaju	3	II	3				3			
	M	Sistem kvaliteta i bezbednosti hrane	1	III	1	1						
	O	Inovativnost i konkurentnost	2	III	2	2	1					
	M	Industrijski inženjering	2	II	2				2	2		
	M	Inteligentni tehnološki sistemi	3	III	3	3	2					
	M	Sistem kvaliteta u transportu	2	III	2	2						
	M	Tehnologija i inovacije	2	II	2				2			
	M	Kvalitet i sistemi menadžmenta	3	I	3	3						
	M	Poslovna izvrsnost	3	III	3	3	2					
	M	Programabilni logički kontroleri	1	II	1	1						

OBRAZAC

Tabela: Polazni bilans stanja

I	Namjena sredstava	Vrijednost, €	II	Izvori prihoda	Vrijednost, €
A	Osnovna sredstva	4,468,436.94	1.	Zakup	6,610.11
1	Objekti	3,240,493.38	2.	Prihodi od skolarina-osnovne studije	135,534.66
2	Oprema	30,642.96	3	Prihodi od Ministarstva	4,139.17
3	Ostala ulaganja	1,197,300.60	4.	Prihodi od Rektorata za plate i spoljnu saradnju	2,171,491.62
B	Obrtna sredstva	1,615,676.33	5.	Prihodi od Rektorata za ostale namjene	68,530.03
UKUPNO (A+B)		6,084,113.27	UKUPNO		2,386,305.59

Tabela: Bilans uspjeha

Broj	Struktura	I godina	II godina	III godina
A	Ukupni prihodi	15000	15000	15000
B	Ukupni rasodi (1+2)	15000	15000	15000
1.	Poslovni rashodi (1.1+1.2+1.3)	6750	6750	6750
1.1.	Materijalni i nematerijalni troškovi	750	750	750
1.2.	Amortizacija	1500	1500	1500
1.3.	Zarade	4500	4500	4500
2.	Troškovi finansiranja	8250	8250	8250
C	Bilans (A-B)	0	0	0

Tabela S6.1.1. Primjeri uporedivih implementiranih studijskih programa na drugim ustanovama visokog obrazovanja

Ustanova 1 (U1) Naziv	Univerzitet u Beogradu Fakultet za obrazovanje učitelja i vaspitača Beograd
Status	Javna ustanova
Položaj u nacionalnom sistemu visokog obrazovanja (rang ukoliko je izvršeno rangiranje)	III ciklus studija visokog obrazovanja (VIII nivo kvalifikacija)
Naziv studijskog programa	Doktorske studije – Metodika nastave
Ustanova 2 (U2) Naziv	Univerzitet u Kragujevcu Fakultet pedagoških nauka u Jagodini
Status	Javna ustanova
Položaj u nacionalnom sistemu visokog obrazovanja (rang ukoliko je izvršeno rangiranje)	III ciklus visokog obrazovanja (VIII nivo kvalifikacija)
Naziv studijskog programa	Doktorske studije – Metodika nastave

Tabela S6.1.2. Usaglašeni ciljevi studijskog programa

Ustanova-podnosilac zahtjeva	Ustanova 1	Ustanova 2
— Stvaranje podsticajnog ambijenta za učenje kroz istraživanje u kome će polaznici studija dobiti priliku da kritički analiziraju savremene metodike teorije i modele; — Osposobljavanje studenata za samostalan i timski rad u procesima izbora i definisanja istraživačkih problema, sprovođenja istraživanja i prezentovanja rezultata naučnih istraživanja; — Osposobljavanje studenata za izradu metodčkih modela i procedura za praktičnu primjenu ključnih koncepata i preporuka dobijenih naučnim istraživanjima iz metodike nastave;	— stvaranje kompetentnih i visokostručnih kadrova za razvoj i unapređenje metodčkih nauka — razvijanje naučno-istraživačkog rada u ovoj oblasti — stvaranje pretpostavki za unapređivanje prakse razredne nastave — postizanje naučnih sposobnosti i akademskih vještina — razvoj kreativnih sposobnosti, kritičkog mišljenja i akcione refleksije neophodnih za naučno istraživanje i unapređenje didaktičko-metodčke prakse — obazbeđivanje nastavno-	— Osposobljavanje studenata za samostalni, kreativni naučnoistraživački rad i kritičko procjenjivanje teorijskih saznanja i rezultata istraživanja — Osposobljavanje studenata za inoviranje nastavnog procesa, primjenu savremenih pristupa, postupaka i modela nastavnog rada u obrazovnoj praksi — Razvoj i povezivanje različitih pedagoških, psiholoških, didaktičkih i metodčkih naučnih disciplina i osposobljavanje studenata za transfer stečenih znanja u

— Pripremanje studenata za kreiranje, transformisanje i adaptiranje kvantitativnih i kvalitativnih metodoloških projekata i njihovu primjenu tokom metodičkih istraživanja; — Razvijanje vještina etičkog rezonovanja u funkciji poštovanja akademskog integriteta; — Osposobljavanje studenata za realizaciju originalnih naučnih istraživanja koja proširuju granice znanja, oblikovanje izvještaja stilom akademskog pisanja i objavljivanje rada u referentnoj međunarodnoj publikaciji; — Podsticanje studenata za razvoj upornosti, fleksibilnosti, kritičnosti i samokritičnost u cjelokupnom procesu istraživanja, publikovanja i primjene dobijenih rezultata; — Stvaranje uslova za usavršavanje vještina komunikacije unutar akademske i šire društvene zajednice u polju metodike nastave uz prilagođavanje metodičke teme sagovornicima različitog nivoa upoznatosti sa metodikom nastave; — Pripremanje studenata za razvijanje metodičkih rješenja i njihovu funkcionalnu	naučnog kadra za izvođenje univerzitetske nastave u ovoj oblasti	interdisciplinarnom kontekstu — razvijanje savremenih strategija poučavanja i učenja u kontekstu razvoja sposobnosti pojedinca da divergentno misli, rezonuje i povezuje, istražuje i uči kroz kreativne i praktične aktivnosti — Osposobljavanje studenata za razvijanje Sistema upravljanja znanjima u kojem će biti moguć transfer stečenih znanja i njihova funkcionalna primjena u istraživačkoj i nastavnoj praksi — Stvaranje uslova za identifikaciju, podsticanje i usmjeravanje kreativnih potencijala studenata i njihovih profesionalnih kompetencija neophodnih za naučno istraživanje — Osposobljavanje studenata da razviju internacionalizovan kurikulum kojim se ostvaruju uslovi za razvoj globalnih kompetencija studenata i njihove spremnosti za učenje u međunarodnom kontekstu — Osposobljavanje studenata da kroz izradu i odbranu doktorske disertacije samostalno konceptualizuju i kreativno rješavaju
---	---	--

primjenu za unapređenje nastave i učenja u praktičnim okolnostima i učešće u inoviranju obrazovanja i unapređenju društva u cjelini.		teorijske i praktično relevantne problem savremeno pedagoško- metodičke nauke i prakse
Kratko objašnjenje značajnih razlika ciljeva studijskog programa		
u odnosu na ustanovu 1	u odnosu na ustanovu 2	
Ciljevi doktorskih studija iz metodike nastave na Fakultetu za obrazovanje učitelja i vaspitača u Beogradu napisani su uopštenije u odnosu na ciljeve planirane u ovom elaboratu, ali je suština ove dvije grupe ciljeva potpuno identična. Podnosioci ovog elaborata kreirali su ciljeve diferencirano i konkretnije, a saglasno sa definisanim ishodima učenja izvedenim iz Crnogorskog kvalifikacionog okvira. Interferiranjem ciljeva predloženih u ovom elaboratu praktično bi se došlo do semantički identičnih ciljeva postavljenih za doktorske studije iz metodike nastave na Univerzitetu u Beogradu.	Ciljevi doktorskih studija na Pedagoškom fakultetu u Jagodini su napisani specifičnije i time su sličniji ciljevima koji su predloženi ovim elaboratom.	

Tabela S6.1.3. Usaglašeni ishodi učenja studijskog programa

Ustanova-podnosilac zahtjeva	Ustanova 1	Ustanova 2
Po završetku studija, student će biti osposobljen da: — Kritički analizira savremene metodičke teorije i modele; — Samostalno i u okviru timskog rada identifikuje probleme, sprovodi istraživanja, izrađuje izvještaje o istraživanju i prezentuje rezultate naučnog istraživanja; — Izrađuje modele i procedure praktične primjene ključnih koncepata i preporuka dobijenih naučnim istraživanjima iz metodike nastave; — Razvija kvantitativne i kvalitativne metodološke projekte i primjenjuje ih tokom metodičkih istraživanja uz sposobnost adaptacije procesa istraživanja i pokazujući visok stepen akademskog integriteta; — Realizuje originalna istraživanja koja proširuju granice znanja i objavljuje rad u referentnoj međunarodnoj publikaciji; — Ispoljava upornost, fleksibilnost i samokritičnost u cjelokupnom procesu istraživanja, njihovog publikovanja i primjene dobijenih rezultata; — Komunicira unutar akademske i šire društvene zajednice u polju metodike nastave prilagođavajući metodičke teme sagovornicima različitog	-sposobnost kritičke analize i procjene aktuelne naučne produkcije u oblasti nauka o obrazovanju, posebno u oblasti metodike razredne nastave -sposobnost ekstrapolacije odgovarajućih naučnih saznanja na nove situacije i sinteze novih i složenijih ideja, inovacija i tehnoloških rešenja -sposobnost prenošenja stručnih znanja i ideja kolegama, široj akademskoj zajednici i široj društvenoj zajednici i učešće u razmaranju pitanja od stručnog i šireg društvenog značaja -odgovornost prema principima etičkog kodeksa naučnog rada	• Samostalno rešavaju praktične i teorijske problem u oblasti metodike nastave, dizajniraju, analiziraju i implementiraju originalna istraživanja koja doprinose opštem znanju i profesionalnoj praksi • razvijaju globalne kompetencije za učenje u međunarodnom kontekstu, uključivanje u međunarodne naučne projekte i samostalno pokretanje saradnje u nauci -inoviraju nastavni proces novim idejama, tehnologijama i savremenim pristupima nastavi i naučno-istraživačkom radu: razumiju i koriste najsavremenija znanja metodike nastave razvijajući nove relevantne istraživačke alate i instrumente -kritički, kreativno misle i samostalno djeluju usmjeravajući svoje potencijale ka naučnim istraživanjima -poštuju principe etičkog kodeksa dobre naučne prakse pri realizaciji naučnoistraživačkog rada i kritičkog procjenjivanja istraživanja u metodici nastave -primjenjuju vještine profesionalne komunikacije za objašnjavanje i kritiku teorija, metodologija i zaključaka, kao i za predstavljanje rezultata istraživanja na naučnim konferencijama i pri objavljivanju tekstova u naučnim časopisima

niova upoznatosti sa metodikom nastave; — Istraživački razvija metodička rješenja i stavlja ih u funkciju unapređenja nastave i učenja u praktičnim okolnostima i tako učestvuje u inoviranju obrazovanja i društva u cjelini		
Kratko objašnjenje značajnih razlika ishoda učenja studijskog programa		
u odnosu na ustanovu 1	u odnosu na ustanovu 2	
Ishodi učenja za doktorske studije iz metodike nastave usko su specifikovani za odgovarajuću oblast studija i dati analitično, što je posljedica legislative u Crnoj Gori (Zakon o visokom obrazovanju, Statut UCG, Pravila studiranja na doktorskim studijama UCG, Crnogorski kvalifikacioni okvir) i dosadašnje prakse na Univerzitetu Crne Gore. Uporedimo li te ishode sa ishodima predviđenim za doktorske studije iz metodika nastave na Univerzitetu u Beogradu i Univerzitetu u Kragujevcu, uočićemo potpuno poklapanje semantičkog težišta. Sve tri grupe ishoda usmjerene su ka razvoju naučno-istraživačkih znanja, vještina i kompetencija polaznika.	Oba Nacionalna kvalifikaciona okvira (CKO i NOKS) izvedena su iz Evropskog kvalifikacionog okvira (EQF) što znači da je nivo zahtjevnosti predviđenih ishoda učenja identičan u ovom elaboratu i ustanova sa kojima se upoređujemo. S obzirom na to da su u ovom elaboratu razvijane studije Metodika nastave koje su istraživački usmjerene, a poređenje pravimo sa programima koji obrađuju isti naučni istraživački predmet, ishodi se ne razlikuju semantički.	

Tabela S6.1.4. Usaglašenost broja studenata na studijskom programu		
Ustanova-podnosilac zahtjeva	Ustanova 1	Ustanova 2
Planiran je upis pet kandidata.	Predviđen je upis dva kandidata po studijskoj godini.	Predviđen je upis šest kandidata po studijskoj godini.
Kratko objašnjenje značajnih razlika broja studenata		
u odnosu na ustanovu 1	u odnosu na ustanovu 2	
Po pravilu, broj studenata na doktorskim studijama je bitno manji u odnosu na broj studenata na ostalim nivoima studija (predlog u ovom elaboratu je pet). Pošto su ovo prve studije trećeg ciklusa iz metodike nastave u Crnoj Gori, te imajući na umu da imamo	Sa Ustanovom dva, ovaj broj je kompatibilan.	

dovoljan broj referentnih mentora, smatrali smo da u prvoj generaciji možemo predložiti upis pet kandidata, što se razlikuje od Ustanove 1, koja već godinama ima doktorske studije iz metodike nastave.	
--	--

Tabela S.6.1.5. Usaglašenost odnosa broja nastavnika i studenata		
Ustanova-podnosilac zahtjeva	Ustanova 1	Ustanova 2
8 nastavnika : 5 studenata	14 nastavnika : 2 studenta	29 nastavnika: 6 studenata
Kratko objašnjenje značajnih razlika odnosa broja nastavnika i studenata		
u odnosu na ustanovu 1		u odnosu na ustanovu 2
Odnos broja nastavnika i studenata je relativna kategorija i u slučaju našeg elaborata je vođeno računa da broj nastavnika bude veći od broja studenata, kako bi kandidati imali adekvatnu mentorsku podršku. Ustanove sa kojima smo se uporedili realizuju doktorske studije više godina, te njihovi nastavnici rade i sa većim brojem studenata (pored studenata prve godine, tu su i studenti druge i treće godine)		

Tabela S.6.1.6. Usaglašenost kurikuluma studijskog programa					
Prikazati uporedo podatke za predmete koji su različiti kod podnosioca zahtjeva (PZ), ustanovu 1 (U1) i ustanovu 2 (U2). Podatke prikazati po semestrima. Na kraju prikazati podatke za ukupni broj časova nedjeljno i ukupni broj kredita koji se razlikuju kod ustanova (tabelu nastaviti tako da se prikažu svi predmeti u kurikulumu ustanova).					
Semestar	Naziv predmeta	P	V	L	ECTS
U1	Naučna metodologija	8	2		10
U1	Izborni predmet 2	3	7		15
U2	Izborni predmet 2	4	6		15
U2	Izborni predmet 3	4	4		20
U1	Ukupno časova nastave za predmete koji se razlikuju u odnosu na PZ	11	9		
U2		8	10		
U1	Ukupno ECTS kredita za predmete koji se razlikuju u odnosu na PZ				15
U2					35
Kratko objašnjenje za značajne razlike kurikuluma					
u odnosu na ustanovu 1		u odnosu na ustanovu 2			

Pravila doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore predviđaju jedan izborni predmet, pa je to faktor koji je uslovio postojeću razliku. S obzirom na to da su studenti Studijskog programa za obrazovanje učitelja, koji predstavljaju najdominantniju grupu od koje se očekuje zainteresovanost za ove studije, prethodno slušali dvije metodološke discipline, smatrali smo da su opšta pitanja metodologije koja čine okosnicu predmeta na Ustanovi 1 (Naučna metodologija) prethodno savladana tokom osnovnih, odnosno integrisanih i magistarskih studija. Stoga smo metodološke discipline organizovali u dva predmeta predviđena za prvi semestar (Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave i Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave)	Pravila doktorskih studija na Univerzitetu Crne Gore predviđaju jedan izborni predmet, pa je to faktor koji je uslovio postojeću razliku u odnosu na Ustanovu 2.
---	---

**STANDARD 9 SA KRITERIJUMIMA:
AKREDITACIJA PROGRAMA DOKTORSKIH STUDIJA**
Osnovni podaci o doktorskim studijama

Naziv studija	Metodika nastave
Orijentacija na istraživačku/e oblast/i	Obrazovne nauke (Obrazovanje – opšte; Obrazovanje uključujući obuku, pedagogiju, didaktiku; Specijalno obrazovanje-5-Frascati definicije)
Planirana realizacija nastave (klasično/studije na daljinu)	Klasično, studije na daljinu 20% Nastava iz predmeta predviđenih nastavnim planom biće realizovana u direktnoj nastavi ukoliko broj kandidata bude veći od tri, a konsultativni mentorski rad u funkciji izade doktorske disertacije biće organizovan kao studije na daljinu. Nastava iz većine predmeta se može realizovati na engleskom jeziku.
Završni nivo (stepen)	Doktor nauka (VIII)
Trajanje studija i potreban broj kredita (prema ECTS-u)	180ECTS, 3 godine, 6 semestara
Očekivani uslovi za pristup programu studija	Univerzitetsko obrazovanje u visini 300 ECTS (VIII stepen) Upis se vrši na konkurentskoj osnovi u skladu sa prosječnom ocjenom na prethodnom nivou studija, nakon sprovedenog postupka rangiranja i u skladu sa drugim uslovima predviđenim Pravilnikom o studiranju na doktorskim studijama. Za upis na doktorske studije neophodno je znanje jednog svjetskog jezika na nivou B2, u skladu sa Zajedničkim evropskim referentnim okvirom za jezike. Planiran je upis pet kanidata.
Planirana studijska godina početka programa i datum kada je planirano da se program javno prezentira	2025/26.
Iznos školarine	750,00 € po semestru, odnosno po odluci Upravnog odbora UCG

KRITERIJUMI:
9.1. Koncept za akreditaciju doktorskih studija

- Zaštita interesa programa i njegova prezentacija javnosti biće osigurana kreiranjem procedura koje koriste fer i razumne metode za ocjenu:
 - Jasnih, dosljednih i cjelishodnih institucionalnih i programskih ciljeva i zadataka,
 - Kvaliteta nastave i istraživanja za postizanje ishoda u vezi sa postavljenim ciljevima i zadacima,
 - Sposobnosti programa da ostvari zadatke i postigne ciljeve,
 - Vjerovatnoće da će se takvi ishodi konstantno pratiti,
 - Dokumentovane prezentacije najznačajnijih dostignuća u periodu od najmanje pet godina, koja su priznata u široj naučno-istraživačkoj javnosti.

Obrazložiti:

Univerzitet Crne Gore postavlja visoke institucionalne ciljeve, teži prema izvanrednosti u međunarodnoj akademskoj zajednici, sa posebnim fokusom na unapređenje naučno-istraživačkog rada. Da bi ostvario svoje ciljeve, Univerzitet je implementirao niz strategija koje promovišu visoke standarde u naučno-istraživačkom radu. Jedna od ključnih strategija jeste postavljanje jasnih kriterijuma za doktorske studije, gdje se od kandidata i mentora zahtijeva praćenje napredovanja u razvoju istraživačkih kompetencija tokom studija, te da kandidat kao prvi autor objavi naučni rad u prestižnom međunarodnom časopisu indeksiranom u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI bazama, čime se osigurava i promoviše izvrsnost u akademskom i istraživačkom radu.

Osnovni cilj svakog dokorskog studijskog programa na Univerzitetu Crne Gore jeste da svoje doktorande pripremi za samostalan naučno-istraživački rad, čija se izvrsnost manifestuje kroz mogućnost publikovanja u prestižnim međunarodnim časopisima indeksiranim u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI bazama. Ova težnja prema visokim standardima podrazumijeva intenzivnu posvećenost kvalitetu obrazovanja i mentorstva. Stoga, izbor mentora za doktorande ima centralno mjesto u ostvarivanju ovog cilja. Mentori su odabrani nastavnici koji posjeduju znanje, iskustvo i kompetencije neophodne da vode doktorande kroz proces istraživanja i publikovanja, osiguravajući da njihov rad zadovoljava najviše akademske standarde. Univerzitet Crne Gore primjenjuje jasno definisane kriterijume prilikom odabira mentora, koja su detaljno specificirana u Pravilima doktorskih studija. Time se garantuje da svaki doktorand dobija podršku potrebnu za uspješno obavljanje naučno-istraživačkog rada.

Efikasnost doktorskih studijskih programa na Univerzitetu Crne Gore u velikoj mjeri zavisi od kompetentnosti i sposobnosti nastavnog kadra angažovanog na tim programima. Da bi se osigurao visoki kvalitet nastave i mentorstva, Pravila doktorskih studija postavljaju jasne kriterijume za angažman nastavnika. Ovi standardi su ključni za održavanje i unapređenje akademskog integriteta i uspješnosti studijskih programa.

Nastavnici angažovani na doktorskim studijama često su uključeni i u rad na osnovnim i master studijama, što omogućava detaljno praćenje i evaluaciju njihovog doprinosa ne samo kroz doktorske programe, već i kroz cjelokupni obrazovni spektar Univerziteta. Sistematska evaluacija njihovog rada provodi se korišćenjem posebno dizajniranih obrazaca, omogućavajući Univerzitetu da dobije jasnu sliku o efektivnosti i kvalitetu nastavnog procesa.

Značajni doprinosi i naučno-istraživačka dostignuća nastavnika izloženi su na veb stranici Univerziteta Crne Gore. Sajt UCG pruža transparentan uvid u kvalitet i opseg akademskog rada koji se obavlja na Univerzitetu. Nadalje, svaki nastavnik sa Univerziteta Crne Gore ima kreiran profil na ResearchGate i GoogleScholar platformi, kao i na drugim međunarodnim platformama. Ova praksa ne samo da promoviše rad Univerziteta u širem akademskom i društvenom kontekstu, već takođe služi kao inspiracija i model za aktuelne i buduće studente i istraživače.

Svrha doktorskih studija je usklađena sa misijom i ciljevima Filozofskog fakulteta.

Cilj doktorskih studija je podsticanje i podrška studentima u sticanju znanja, vještina i stavova od značaja za sprovođenje multidisciplinarnih istraživanja u oblasti obrazovanja. Doktorski studij će omogućiti studentima sticanje relevantnih znanja iz područja društvenih nauka (nauke o obrazovanju) i razvijanje kompetencija za samostalno realizovanje najzahtjevnijih naučnih istraživanja. Doprinos programa ostvarivanju institucionalnih ciljeva ogledaće se u postizanju narednih zadataka:

- Dalji razvoj naučnih saznanja u oblasti metodika nastave (nauka o obrazovanju).
- Osposobljavanje studenata za samostalan razvoj novih znanja i timsko rješavanje složenijih naučnih i stručnih problema iz oblasti metodike nastave
- Razvoj vještina i kompetencija realizacije samostalnih i timskih originalnih naučno i praktično relevantnih istraživanja.
- Razvoj profesionalnih kompetencija neophodnih za unapređivanje savremene nastave i učenja

- Razvoj kritičkog mišljenja i etičkih osobina istraživača

Ističemo da je ovo prvi univerzitetski program trećeg ciklusa studija iz metodike nastave koji se akredituje u Crnoj Gori, a ovu činjenicu posebno ističemo uzimajući u obzir izuzetne potrebe za unapređenjem svih podsistema u obrazovnoj vertikali (od predškolskog do univerzitetskog obrazovanja). Očekivano je da buduće promjene moraju biti zasnovane na empirijski dobijenim podacima i objektivno izvedenim zaključcima, što će biti osnovna predmetnost istraživanja studenata budućeg doktorskog studija.

ISHODI:

Po završetku studija, student će biti osposobljen da:

- Kritički analizira savremene metodičke teorije i modele;
- Samostalno i u okviru timskog rada identifikuje probleme, sprovodi istraživanja, izrađuje izvještaje o istraživanju i prezentuje rezultate naučnog istraživanja;
- Izrađuje modele i procedure praktične primjene ključnih koncepata i preporuka dobijenih naučnim istraživanjima iz metodike nastave;
- Razvija kvantitativne i kvalitativne metodološke projekte i primjenjuje ih tokom metodičkih istraživanja uz sposobnost adaptacije procesa istraživanja i pokazujući visok stepen akademskog integriteta;
- Realizuje originalna istraživanja koja proširuju granice znanja i objavljuje rad u referentnoj međunarodnoj publikaciji;
- Ispoljava upornost, fleksibilnost i samokritičnost u cjelokupnom procesu istraživanja, njihovog publikovanja i primjene dobijenih rezultata;
- Komunicira unutar akademske i šire društvene zajednice u polju metodike nastave prilagođavajući metodičke teme sagovornicima različitog nivoa upoznatosti sa metodikom nastave;
- Istraživački razvija metodička rješenja i stavlja ih u funkciju unapređenja nastave i učenja u praktičnim okolnostima i tako učestvuje u inoviranju obrazovanja i društva u cjelini

Studije će biti usklađene sa Pravilima o studiranju na doktorskim studijama na Univerzitetu Crne Gore, što podrazumijeva kontinuiranu provjeru i obezbjeđenje kvaliteta nastave i učenja. Kandidati će biti u obavezi da publikuju rezultate istraživanja u časopisima indeksiranim u bazama Clarivate Analytics. Mentori kandidata moraju zadovoljiti posebne uslove predviđene Pravilima o studiranju na doktorskim studijama.

Na UCG primjenjuju se ESG standardi, koji inače važe za pravila akreditacije, te se u skladu sa njima postavljaju osnove kvaliteta, koji se dalje samoevaluira na godišnjem nivou i evaluira na petogodišnjem nivou.

9.2. Pravo za akreditaciju doktorskih studija

- Program doktorskih studija je predložen od nadležnog tijela ustanove visokog obrazovanja,
- Program je integralni dio misije ustanove koja ga predlaže,
- U budžetu i planovima ustanove program je prepoznat tako da može ostvariti svoje ciljeve i ciljeve ustanove,
- Program ima dovoljan broj studenata, infrastrukturu i opremu, neophodne da se obezbijedi adekvatna stručna komunikacija, povezivanje i podrška studentima,
- Program zahtijeva da svaki student ima prethodno završene studije sa najmanje 300 ECTS kredita (ili tome ekvivalentan završeni obim studija),

- Program nema diskriminatorску politiku i uslove rada, a izbjegava i bilo kakve radnje koje bi ograničile pristup programu, napredovanje i završetak studija koje nijesu relevantne za uspjeh studenata,
- Program se pridržava propisanih procedura koje ga čine dostupnim svim zainteresovanim kandidatima, kroz formalno usvojenu politiku i procedure odlučivanja za:
 - akademske uslove kod pristupa programu i prethodno završeni stepen studija,
 - administrativnu pomoć i finansijske uslove,
 - studentsku evaluaciju uslova,
 - povratne informacije,
 - razmatranje produžetka i raskida donešenih odluka kod procesa i žalbenih postupaka za studente i ustanovu,
 - politika i procedura su u skladu sa politikom na drugim ciklusima studija na istoj ustanovi.

Prilog:

Odluka nadležnog tijela ustanove o pokretanju postupka za akreditaciju doktorskih studija (Prilog 1)

Obrazložiti:

Razvoj doktorskih studija bio je dio strategije razvoja Univerziteta Crne Gore 2019-2024. U toku je izrada Strategije razvoja UCG 2025-2030 i u skladu sa usmjerenošću Univerziteta Crne Gore prema evropskom prostoru visokog obrazovanja izvjesno je da će taj trećeg ciklusa studija biti jedan od fokusa i u novoj strategiji.

Ovaj program će predstavljati značajni segment misije Univerziteta Crne Gore i biće harmonično uklopljen u već uspostavljeni sistem doktorskih studija. Organizacija programa biće usklađena sa Pravilima doktorskih studija Univerziteta Crne Gore, Statutom Univerziteta, kao i sa ostalim relevantnim aktima i zakonskim okvirom koji reguliše visoko obrazovanje u Crnoj Gori. Za njegovu realizaciju biće mobilisani svi dostupni resursi Univerziteta, uključujući administrativne, informatičke, laboratorijske kapacitete, biblioteke, kao i prostorne i kadrovske resurse, čime se osigurava potpuna podrška studentima i nastavnom procesu.

Program predlaže Vijeće Filozofskog fakulteta, potom Senat UCG i Upravni odbor, što su tijela nadležna za predlaganje novih studijskih programa.

Program će funkcionisati na principima samofinansiranja, slično ostalim doktorskim studijskim programima na Univerzitetu Crne Gore, pri čemu će broj prijemnih mjesta biti ograničen na pet kako bi se održao visok kvalitet obrazovanja i individualni pristup svakom studentu. U skladu sa politikom Univerziteta, program će biti otvoren za sve kandidate koji ispunjavaju formalne uslove, bez ikakve diskriminacije i uz strogo poštovanje procedura upisa na doktorskim studijama. Konkurs će biti transparentan, javno objavljen. Ovi uslovi uključuju prethodno završeno univerzitetsko obrazovanje sa najmanje 300 ECTS kredita u području nauka o obrazovanju, čime se osigurava da program bude dostupan kvalifikovanim i motivisanim kandidatima spremnim za doprinos naučnoj zajednici. Program je koncipiran antidiskriminatorno jer pravo upisa imaju i kandidati koji nijesu završili Studijski program za obrazovanje učitelja, ali imaju odgovarajuće prethodno obrazovanje iz oblasti pedagoško-psiholoških i didaktičko-metodičkih nauka.

Očekuje se da će za program, koji se prvi put akredituje na UCG, biti zainteresovan veći broj kandidata koji zadovoljavaju kriterijume za upis.

- Program se formira kao kreiranje potpune vertikale pri Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

- Studijski program za obrazovanje učitelja ima angažovane nastavnike i saradnike iz oblasti metodike nastave, što znači da će već angažovano osoblje biti nadležno za realizaciju doktorskih studija.

- Putem studentske evaluacije nastave, koja se realizuje svake sudijske godine anketiranjem, između ostalog, prikupljaju se i podaci o ukupnim uslovima za nastavu i učenje. U dijelu opšte ocjene za predmet dobijaju se povratne informacije od studenata o načinu organizacije nastave, dostupnim digitalnim i drugim resursima, te o cjelokupnom okruženju za učenje i u slučaju doktorskih studija, uslovima za istraživanje. Tijela nadležna za realizaciju doktorskih studija analiziraju zbirni izvještaj o studentskoj anketi i time dobijaju povratnu informaciju, koja se kasnije koristi kao segment prilikom samoevaluacije studijskog programa i organizacione jedinice kojoj pripada. Dakle, Filozofski fakultet u sklopu UCG ima razvijena dva međuzavisna mehanizma (anketiranje i samoevaluaciju) putem kojih se vrši studentska evaluacija uslova studiranja i dobija povratna informacija o kvalitetu.

- Kao i prethodni ciklusi studija, i doktorske studije su definisane Zakonom o visokom obrazovanju i Statutom Univerziteta Crne Gore, kao i na konkretnom nivou Pravilima o studiranju na doktorskim studijama. Na osnovu zakonskih akata definiše se ugovor o studiranju koji uređuje međusobna prava i obaveze studenata i ustanove i koji predstavlja akt na osnovu koga se razmatra produžetak i raskid donesenih odluka kod procesa i žalbenih postupaka za studente i ustanovu

9.3. Institucionalna podrška

- Ustanova visokog obrazovanja kao podnosilac zahtjeva ima akreditovane obrazovne programe, obezbijedene adekvatne objekte, administrativnu i infrastrukturu podršku za efikasan rad;
- Ustanova u svom radu ostvaruje jedinstvo obrazovnog, naučno-istraživačkog i stručnog rada i sistematski prati i ocjenjuje obim i kvalitet istraživačkog rada nastavnika i saradnika;
- Ako je planirano da program realizuju dvije ili više ustanova, ugovorom se reguliše odgovornost kod administrativnih obaveza, nastave i nadzora, koji potpisuje svaka ustanova, sa predviđenim redovnim obnavljanjem ugovora ne rjeđe od perioda predviđenog za akreditaciju doktorskih studija;
- Program podržava i čini dostupnim zainteresovanim kandidatima kroz formalno propisanu politiku i procedurama koje regulišu zahtijevani stepen, pristup i upis, administrativnu i finansijsku pomoć;
- Laboratorije za doktorska istraživanja treba da budu osposobljene za realizaciju širokih istraživanja i da ispunjavaju najviše profesionalne standarde;
- Za studente doktorskih programa treba da je dostupna savremeno opremljena biblioteka, IT podrška i kancelarijske prostorije. Pored potrebnog broja referentnih knjiga, biblioteka treba da obezbijedi pristup širokom spektru online časopisa. Studentima treba da budu dostupne sve potrebne IT usluge.
- Za realizaciju programa doktorskih studija ustanova raspolaže akademskim osobljem sa dokazanim i priznatim visoko rangiranim profesionalnim referencama u oblastima kojoj pripada studijski program, odnosno kojoj odgovaraju ciljevi programa.
- U slučaju da ustanova nema sve resurse potrebne za postizanje ciljeva i ishoda programa doktorskih studija, jedinica treba da razvije i dokumentuje plan za nabavku nedostajućih sredstava putem ugovora za eksternu finansijsku, tehničku ili drugu pomoć.

Prilog:

- *Spisak naučno-istraživačkih projekata u periodu od pet godina (Prilog 2)*
- *Spisak tekućih naučno-istraživačkih projekata čiji su rukovodioci zaposleni nastavnici angažovani na doktorskim studijama (Prilog 3)*
- *Spisak radova nastavnika i saradnika planiranih za nastavu na doktorskim studijama u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI indeksiranim časopisima u prethodnih pet godina (Prilog 4)*

- *Spisak odbranjenih doktorskih disertacija u prethodnih pet godine sa brojem radova iz oblasti rezultata doktorskih disertacija koji su objavljeni u SCI/SCIE/SSCI/A&HCI indeksiranim časopisima (Prilog 5)*
- *Spisak tekućih stručnih projekata čiji su rukovodioci zaposleni nastavnici angažovani na realizaciji doktorskih studija (Prilog 6)*
- *Pregled nagrada i priznanja nastavnika, saradnika i studenata za ostvarene rezultate u naučnoistraživačkom radu. (Prilog 7))*

Obrazložiti:

Studijski program koji je predmet zahtjeva za akreditaciju je iz oblasti društvenih nauka, metodičkih disciplina koje predstavljaju temelj inovativnosti i napretku u savremenom obrazovanju. Analiza priloženog spiska naučnih projekata na Univerzitetu Crne Gore, bilo u okviru nacionalnih inicijativa, bilateralne saradnje, inovativnih poduhvata, projekata usmjerenih na doktorante, otkriva značajan nivo ekspertize i aktivnosti nastavnog osoblja uključenog u ove projekte.

Ova činjenica služi kao dobar temelj za uvjerenje da će studenti doktorskih studija ovog programa imati priliku da učestvuju u visokokvalitetnom naučno-istraživačkom radu i da će im biti pružena stručna podrška na najvišem mogućem nivou. Nastavnici, angažovani na ovom programu, ne samo da su dokazali svoju stručnost kroz učešće u raznovrsnim naučnim projektima, već su pokazali i sposobnost da svoje znanje prenose studentima, omogućavajući im da razviju potrebne kompetencije za samostalni naučno-istraživački rad i inovacije. Ovakav pristup studijskom programu ne samo da doprinosi akademskom razvoju studenata, već i jača naučno-istraživački kapacitet Univerziteta Crne Gore, čineći ga relevantnim akterom u domenu društvenih nauka (nauka o obrazovanju) i metodike nastave na nacionalnom i međunarodnom nivou.

Doktorske studije metodike nastave igraju ključnu ulogu u obrazovnom sistemu jer omogućavaju razvoj naprednih metodičkih strategija i inovativnih pristupa učenju. One pripremaju buduće istraživače, nastavnike, kreatore obrazovnih politika da kritički analiziraju i unapređuju metode poučavanja i učenja, usmjeravajući se na poboljšanje ishoda učenja za sve učenike. Kroz složeno istraživanje i primjenu teorijskih okvira studenti doktorskih studija u svojim karijerama doprinijele razvoju obrazovanja prilagođavajući nastavu različitim potrebama učenika, izazovima i zahtjevima vremena, društvenim promjenama itd. uz cjelishodnu integraciju digitalnih tehnologija u procesu učenja, i promovišući inkluzivno obrazovanje. Ovaj program, stoga, ima značajan uticaj na oblikovanje efikasnijeg i inkluzivnijeg obrazovnog okruženja.

Univerzitet Crne Gore kontinuirano prati naučno-istraživački rad svojih nastavnika, dijelom kroz proceduru izbora u više akademsko odnosno naučno zvanje, gdje se nakon svakih 5 godina podnosi izvještaj o naučno-istraživačkom radu nastavnika, kao i kroz podsticajne mjere svim nastavnicima i saradnicima za objavljeni naučni rad u časopisima sa SCI, SCIE, SSCI liste i odgovarajući godišnji broj citata. Na zvaničnoj veb stranici UCG-a za svakog nastavnika se objavljuje ukupan broj radova koje je objavio, kao i zbirni podaci o istraživačkoj i projektnoj aktivnosti fakulteta.

UCG kao podnosilac zahtjeva ima akreditovane obrazovne programe, obezbijedene adekvatne objekte, administrativnu i infrastrukturnu podršku za efikasan nastavni, naučno-istraživački i stručni rad.

- Filozofski fakultet raspolaže savremeno opremljenom bibliotekom koja pored velikog broja referentnih knjiga studentima obezbjeđuje pristup onlajn časopisima, uz podršku IT stručnjaka.

Filozofski fakultet UCG raspolaže akademskim osobljem sa dokazanim i priznatim visoko rangiranim referencama u oblasti metodike nastave, koji su tokom razvoja svojih akademskih karijera realizovali samostalno ili radeći u timovima izuzetno veliki broj istraživanja različitih metodičkih pitanja. Angažovani nastavnici imaju i bogato iskustvo mentorisanja studentima osnovnih i master studija, pri čemu su na Studijskom programu za obrazovanje učitelja skoro svi završni radovi u posljednjih petnaestak godina istraživačkog karaktera. Osim toga, kroz rad u različitim komisijama i drugim tijelima Univerziteta, angažovani nastavnici sticali su iskustva u disciplinama metodološkog karaktera, baveći se balansirano kvantitativnim i kvalitativnim istaživanjima. U prilog tezi da će Studijski program doktorskih studija Metodika nastave imati kvalifikovane i posvećene mentore i predavače ide i spisak publikacija nastavnog osoblja u renomiranim časopisima u prethodnih pet godina.

U prilogu su značajne nagrade dodijeljene nastavnom osoblju koje je planirano za realizaciju programa.

9.4. Plan i program studija

- Nastavni plan i program pokazuje težnju za izvrsnost i ostvarivanje obrazovnih ciljeva;
- Upravljanje kvalitetom usmjerava ciljeve programa prema novim pristupima u teorijskom i praktičnom istraživanju. Kvalitet treba da se dokaže kod rezultata i integracije različitih komponenti istraživanja kao što su projektovanje, statistička obrada (ako je sastavni dio obrade rezultata), prikazivanja rezultata i etike istraživanja. Obrazovanje treba da se zasniva na didaktičkim metodama za laboratorijsko istraživanje, nadzor i donošenje zaključaka, odgovornosti za planiranje istraživačkog zadatka, prezentaciju rezultata i nastavne vještine;
- U ostvarivanju ciljeva, doktorske studije sprovode jasan i koherentan nastavni plan i programe koji obezbjeđuju sve preduslove da studenti mogu steći i pokazati suštinsko razumijevanje teorijskih, metodoloških i naučnoistraživačkih metoda.

Obrazložiti:

S obzirom na to da bi doktorske studije trebalo da budu istraživački usmjerene, kako se to iščitava iz Crnogorskog kvalifikacionog okvira, Dablinskih deskriptora i ostalih relevantnih dokumenata, kompletna koncepcija nastavnog plana i svih predmetnih programa, uključujući metode nastave, oblike provjere znanja i ocjenjivanja, predložena literatura, sadržajne teme itd. eksplicitno i implicitno odgovaraju istraživački zasnovanom učenju na najvišem nivou kvalifikacija. Tome u prilog su dva obavezna metodološka predmeta (Kvalitativne metode istraživanja u metodici nastave i Kvantitativne metode istraživanja u metodici nastave), kroz koje će polaznici nadograditi znanja, vještine i kompetencije iz oba tipa istraživanja u metodici nastave. Kurikulumi pomenutih predmeta ne ponavljaju prethodno usvojene sadržaje sa osnovnih i master, odnosno integrisanih akademskih studija, već je predviđeno sistematsko savladavanje novijih i rafiniranijih istraživačkih metoda kvantitativnog i kvalitativnog pristupa.

Osim toga, dva zajednička predmeta (Savremene tendencije u direktnoj nastavi i učenju i Nastava i učenje u digitalnom okruženju) imaju za cilj da studente podstaknu, motivišu i osposobe za uočavanje i istraživačku elaboraciju aktuelnih pitanja u direktnoj (tradicionalnoj, nastavi licem u lice) i nastavi u digitalnom okruženju.

Svi izborni predmeti kreirani su s namjerom da kandidate podstaknu, zainteresuju i razviju njihove kompetencije za istraživanjima aktuelnosti u metodici nastave i učenja.

Kandidati će dobiti priliku da tokom trogodišnjih doktorskih studija usavrše znanja, vještine i kompetencije koje se tiču izbora predmeta i problema istraživanja, kreiranja odgovarajuće metodološke aparature, prikupljanja podataka odgovarajućim istraživačkim instrumentima, logične i validne obrade podataka i izvođenja zaključaka i preporuka za unapređenje onog segmenta nastave koji je istraživanjem fokusiran. Na osnovu dobijenih podataka, njihove interpretacije i elaboracije zaključaka, kandidati će razviti vještine izrade modela i procedura putem kojih je moguće na optimalan način unaprijediti nastavnu praksu i praksu učenja.

Naročito naglasaka doktorskih studija iz metodike nastave mora biti na etičkoj komponenti istraživanja, a to posebno imajući na umu činjenicu da se veliki broj takvih istraživanja realizuje sa djecom/učenicima. U tom smislu, svi nastavni predmeti, a naročito dvije metodološke discipline moraju tretirati etička pitanja (zaštita ličnih podataka, anonimnost istraživanja, traženje odobrenja za istraživanja sa školskom i predškolskom populacijom, poštovanje emocija ispitanika, izbjegavanje bilo kojih pitanja koja bi mogla imati negativni uticaj na ispitanike). Osim toga, izrazito značajno mjesto u realizaciji ovog studijskog programa imaće sva pitanja koja se tiču akademskog integriteta. Počevši od Zakona o akademskom integritetu, preko Etičkog kodeksa UCG, a uz primjenu svih procedura koje je Univerzitet razvio (kursevi o akademskom integritetu, provjera radova na plagijarizam), kao i dodatnu kontinuiranu i sistematičnu obuku kandidata za akademsko pisanje, a koja će biti realizovana kroz izadu samostalnih radova u svim nastavnim predmetima, akademski

integritet biće temeljni princip nastave, učenja i istraživanja na doktorskim studijama Metodika nastave.

9.5. Servisi

- Program pokazuje da se obrazovanje, istraživanje i komunikacija zasnivaju na međusobnom poštovanju i profesionalnom odnosu između studenata doktorskih studija i ustanove;
- Kompletan komunikacija je kolegijalna i sprovedena na način koji odražava najviše standarde. Program bi trebalo da poštuje individualnu raznolikost;
- Program obezbeđuje kandidatu adekvatno mentorstvo (vođenja i nadzor);
- Kod prijema, program obezbeđuje kandidatima pisane procedure za zahtjeve ustanove i očekivanja u pogledu mogućnosti.
- Program obezbeđuje mogućnost pismenog obavještenja o svim problemima sa pružanjem mogućnosti da ih studenti prezentiraju i rasprave sa osobama koje su zadužene za program, kao i da im se dostavljaju povratne informacije o preduzetim korektivnim mjerama.

Prilog:

- *Pravila studiranja na doktorskim studijama (Prilog 8)*

Obrazložiti:

Program doktorskih studija koji se predlaže organizovaće se u skladu s visokim standardima kvaliteta, uzimajući u obzir relevantne regulative i dokumente Univerziteta Crne Gore (UCG) i nacionalni Zakon o visokom obrazovanju. Ovo uključuje Pravila doktorskih studija UCG, Statut UCG, i druge važeće akte, koji zajedno promovišu profesionalizam, kolegijalnost i međusobno poštovanje između studenata i nastavnika. Ovi dokumenti i prakse osiguravaju da se svim kandidatima pruži izuzetno kvalitetno mentorstvo, koje je ključno za poštovanje i podsticanje individualne raznolikosti studenata, čime se dodatno unapređuje kvalitet njihovog naučno istraživačkog rada.

Realizacija programa oslanjaće se na postojeću, visoko razvijenu infrastrukturu UCG, koja uključuje administrativne servise, biblioteke, informatičke, laboratorijske, prostorne, kadrovske i druge resurse. Implementacija programa odvijaće se kroz strogo poštovanje utvrđenih procedura, čime se garantuje transparentnost i dostupnost programa svim zainteresovanim kandidatima. Ovo pristupanje ne samo da odražava posvećenost Univerziteta Crne Gore visokom kvalitetu obrazovanja i istraživanja, već i obezbeđuje inkluzivno okruženje koje valorizuje različitosti i individualne potencijale studenata.

Na nivou Filozofskog fakulteta u skladu sa Pravilima o studiranju na doktorskim studijama formirana je Komisija za doktorske studije (direktno prosleđuje materijal na razmatranje Centru za doktorske studije, koji je stalno radno tijelo koje funkcioniše u Rektoratu UCG). Komisija za doktorske studije nadležna je za praćenje cjelokupne organizacije i realizacije doktorskih studija, što između ostalog podrazumijeva vođenje studentskog dosijea koji objedinjuje sve aktivnosti koje se realizuju tokom doktorskih studija za svakog kandidata pojedinačno. Komisija osim toga ima direktnu komunikaciju sa kandidatima, njihovim mentorima, članovima komisija, kao i sa upravom Fakulteta, sa kojom posebno koordiniše materijale koji moraju biti razmatrani na Vijeću organizacione jedinice, u Centru za doktorske studije i na Senatu UCG.

9.6. Obezbeđenje kvaliteta

- Program pokazuje posvećenost izvrsnosti kroz periodične sistematske preglede ciljeva i zadataka, modele obrazovanja, nastavni plan, programe, podatka o ishodima i da osigura njihovu adekvatnost;
- Program ima kompletnu politiku prijema, administrativnu podršku, finansiranje, ocjenu rezultata, razmatranje i prestanak važenja odluka, u skladu sa drugim programima na ustanovi, kao i odgovornosti i ličnom razvoju;

- Ustanova vodi evidenciju ponude nastavnih planova i programa, prisustva i aktivnosti studenata, evaluacije koja se odnosi na upis, procjene, rezultate, povratne informacije kandidatima, veze sa bivšim studentima;
- Mora da postoje procjene za kontinuirano i sistematsko razmatranje djelotvornosti programa. Program treba da definiše niz mjera za ishode, koristeći periode od nekoliko posljednjih godina za dokumentovanje i analizu podataka.

Prilog:

- *Strategija obezbjeđenja kvaliteta ustanove *jedinstveni formular (Prilog 9)*

Obrazložiti:

Pravilnikom o organizaciji i radu sistema za osiguranje i unapređenje kvaliteta na Univerzitetu Crne Gore utvrđuju se nadležnosti, organizacija i način rada u cilju osiguranja i unapređenja kvaliteta studijskih programa. Prema ovom pravilniku, svi organi Univerziteta, stručna i savjetodavna tijela, te zaposleni i studenti, imaju odgovornost za implementaciju sistema kvaliteta unutar svojih organizacionih jedinica, usklađeno s njihovim nadležnostima i ulogama.

Za postupke samovrednovanja, kontinuiranog praćenja, osiguranja i unapređenja kvaliteta zaduženi su Centar za unapređenje kvaliteta na nivou Univerziteta i Komisija za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta na nivou pojedinačnih organizacionih jedinica. Ove strukture zajedno rade na usklađenoj implementaciji i unapređenju sistema kvaliteta.

U sklopu Centra za unapređenje kvaliteta djeluje Odbor za upravljanje sistemom kvaliteta, dok Centar za doktorske studije uključuje Odbor za doktorske studije. Odbor za doktorske studije, kao stalno stručno tijelo koje je Senat obrazovao, upravlja doktorskim studijima. Ovaj odbor bavi se organizacijom, tokom studiranja, kao i nastavnim planovima i programima doktorskih studija. Takođe, daje mišljenja i predlaže odluke Senatu u vezi sa sprovođenjem doktorskih studija.

Standardi i indikatori kvaliteta predstavljaju ključan alat za praćenje stanja i određivanje smjera razvoja Univerziteta. U skladu s ovim Univerzitet Crne Gore je prepoznao važnost razvoja standarda kvaliteta za instituciju, usklađenih sa zahtjevima Evropskog prostora visokog obrazovanja. To je učinjeno kroz usvajanje dokumenata poznatih kao 'Standardi i smjernice za obezbjeđivanje kvaliteta u Evropskom prostoru visokog obrazovanja' (ESG). Definisanje ovih standarda ključno je za obavljanje detaljne analize trenutnog stanja i prikupljanje pouzdanih, objektivnih informacija koje će doprinijeti kontinuiranom poboljšanju kvaliteta na Univerzitetu. Univerzitet je, u tu svrhu, uspostavio sljedeće standarde:

1. Kultura kvaliteta i akademskog integriteta treba da budu temelji na kojima Univerzitet gradi svoje kontinuirano osiguranje kvaliteta. Univerzitet teži razvoju i održavanju niza zajedničkih, prihvaćenih i integrisanih standarda kvaliteta u svim aspektima svog svakodnevnog rada. Ovaj pristup omogućava Univerzitetu da neprestano održava visok nivo kvaliteta, što je ključno za njegovo uspješno funkcionisanje. Akademski integritet podrazumijeva etički kodeks u skladu sa kojim treba da se ponašaju pripadnici akademske zajednice.
2. Nastava Univerzitet igra ključnu ulogu u procesu obrazovanja, osiguravajući da nastava pruža adekvatnu nadogradnju znanja i vještina. Ovaj proces je usmjeren na formiranje ličnosti spremnih da se suoče sa izazovima koje sa sobom nose društvene promjene u savremenom dobu. Da bi to postigao, Univerzitet razvija nastavni plan i program dizajniran s ciljem da bude svrhovit, koristan, motivišući i komunikativan. Takav pristup stvara sve potrebne pretpostavke za visokokvalitetno izvođenje obrazovnog procesa i omogućava Univerzitetu da se istakne i bude prepoznatljiv u svijetu visokog obrazovanja.
3. Studenti Univerzitet teži poštovanju individualnosti svakog studenta, prilagođavajući nastavu prepoznatim potrebama studenata. Ovo uključuje odabir odgovarajućih metoda predavanja i

pružanje obimne podrške i smjernica od strane akademskog osoblja. Evaluacija znanja studenata mora biti pravedna i transparentna, organizovana na način koji obezbjeđuje jednak tretman svih studenata i usklađena sa jasno objavljenim procedurama. Važno je eliminisati sve oblike diskriminacije. Kriterijumi za evaluaciju trebaju biti jasno definisani unaprijed, omogućavajući da se efikasno provjeri ostvarivanje ishoda učenja, kako je navedeno u ECTS katalozima. Krajnji cilj kvalitetnog nastavnog procesa treba da bude razvijanje sposobnosti studenata za kritičko razmišljanje, kontinuirano učenje i samoučenje, te osposobljavanje studenata za primjenu stečenih znanja i vještina u praktičnim situacijama.

4. Osoblje Akademsko, stručno i neakademsko osoblje Univerziteta treba organizovati i rasporediti na poslove prema tržišnim principima, uzimajući u obzir efikasnost, produktivnost i postignuća u relevantnim oblastima.

5. Nauka, umjetnost, istraživanje Univerzitet promoviše aktivnosti u oblasti naučnog istraživanja, unapređuje ih, podstiče objavljivanje naučnih radova i izlaganje umjetničkih djela, te aktivno radi na motivaciji doktoranada za uključivanje u istraživačke aktivnosti.

6. Saradnja i mobilnost Univerzitet nastoji razvijati mobilnost, saradnju i formiranje partnerstava s drugim ustanovama kroz uspješno sprovedene projekte, istraživačku aktivnost akademskog osoblja, publikacije i promociju istaknutih umjetničkih djela. Ovo uključuje uspostavljene veze s visokoobrazovnim institucijama (na lokalnom, regionalnom i međunarodnom nivou), naučnom dijasporom, privrednim sektorom i širom društvenom zajednicom. Mobilnost obuhvata akademsko i administrativno osoblje, studente, i može se manifestovati kao dolazna ili odlazna mobilnost.

7. Organizacija, resursi i finansiranje Univerzitet je dužan osigurati odgovarajuće resurse za potporu učenju studenata, prilagođene specifičnostima svakog ponuđenog programa, kako bi se kreiralo povoljno okruženje za obrazovanje i istraživački rad.

Strategija razvoja Univerziteta za period 2019-2024. fokusira se na osiguranje i poboljšanje sistema kvaliteta, kao i na dizajniranje i implementaciju visokokvalitetnih i inovativnih studijskih programa na svim nivoima obrazovanja. Uzimajući u obzir trenutne potrebe tržišta rada, globalizacijske trendove, digitalizaciju i koncept pametnog rasta, postaje jasno da su potrebna specifična znanja, vještine i kompetencije, što zauzvrat zahtijeva njihovo dinamično i efikasno uključivanje u nastavne planove i programe. U toku je izrada Strategije razvoja Univerziteta Crne Gore 2025-2030.

Univerzitet će dati prednost razvoju i sprovođenju kvalitetnih i inovativnih studijskih programa koji su međunarodno relevantni i čiji su ishodi učenja primjenjivi na tržištu rada. Takođe, biće posvećen razvoju programa za cjeloživotno učenje, e-učenje i korištenje inovativnih metoda učenja, s ciljem stalne adaptacije na tržište i profesionalnog razvoja studenata i nastavnog osoblja. Poseban naglasak biće stavljen na promociju i zaštitu akademskog integriteta.

Pored navedenih dokumenata postoje i druga normativna akta kojima se regulišu pitanja iz oblasti kvaliteta, kao što su Zakon o visokom obrazovanju, Statut Univerziteta, Etički kodeks, i odluke nadležnih tijela za pojedine oblasti, a kojima se podstiče unapređenje kvaliteta na Univerzitetu. Centar za unapređenje kvaliteta, kroz brojne aktivnosti, nastoji da obezbijedi jednako učešće akademskog osoblja, administrativnog osoblja i studenata, kao članova akademske zajednice, kako bi zajednički i kontinuirano unapređivali sistem kvaliteta na UCG.

9.7. Primjeri dobre prakse

- Obrazložiti postojeće sisteme obrazovanja i ustanove visokog obrazovanja sa već implementiranim sličnim studijskim programima. Za uporedne primjere prikazati:
 - Sličnosti i razlike osnovnih ciljeva doktorskih studija,
 - Sličnosti i razlike ishoda učenja doktorskih studija,
 - Sličnosti i razlike nastavnog plana i programa doktorskih studija.

Prilog:

Nastavni planovi sličnih fakulteta iz okruženja i šire (Prilog 10)

Obrazložiti:

Ciljevi doktorskih studija iz metodike nastave na Fakultetu za obrazovanje učitelja i vaspitača u Beogradu napisani su uopštenije u odnosu na ciljeve planirane u ovom elaboratu, ali je suština ove dvije grupe ciljeva potpuno identična. Naime, i ustanova sa kojom se upoređujemo i ustanova podnosilac ovog elaborata imaju fokus na realizaciju istraživački orijentisanih studija iz metodike nastave. Podnosioci ovog elaborata kreirali su ciljeve diferencirano i konkretnije, a saglasno sa definisanim ishodima učenja izvedenim iz Crnogorskog kvalifikacionog okvira. Interferiranjem ciljeva predloženih u ovom elaboratu praktično bi se došlo do semantički identičnog cilja postavljenog za doktorske studije iz metodike nastave na Univerzitetu u Beogradu. Ciljevi doktorskih studija na Pedagoškom fakultetu u Jagodini su napisani specifičnije i time su sličniji ciljevima koji su predloženi ovim elaboratom.

Ishodi učenja za doktorske studije iz metodike nastave usko su specifikovani za odgovarajuću oblast studija i dati analitično, što je posljedica legislative u Crnoj Gori (Zakon o visokom obrazovanju, Statut UCG, Pravila studiranja na doktorskim studijama UCG, Crnogorski kvalifikacioni okvir) i dosadašnje prakse na Univerzitetu Crne Gore. Uporedimo li te ishode sa ishodima predviđenim za doktorske studije iz metodika nastave na Univerzitetu u Beogradu i Univerzitetu u Kragujevcu, uočićemo potpuno poklapanje semantičkog težišta. Sve tri grupe ishoda usmjerene su ka razvoju naučno-istraživačkih znanja, vještina i kompetencija u oblasti metodike nastave.

Kada je riječ o predmetima datim u Nastavnom planu u ovom elaboratu, nužno smo se rukovodili Pravilima o studiranju na doktorskim studijama na Univerzitetu Crne Gore, što znači da su predviđena četiri obavezna predmeta u prvom semestru, te jedan izborni u drugom semestru. U Nastavnom planu na Univerzitetu u Beogradu predviđena su 3 obavezna predmeta u prvom semestru i dva izborna, od čega jedan u drugom, a drugi u trećem semestru. Nastavnim planom doktorskih studija na Univerzitetu u Kragujevcu predviđena su tri obavezna predmeta (dva u prvom i jedan u trećem semestru) i pet izbornih predmeta na različitim godinama studija. Svi obavezni predmeti u ovom elaboatu, kao i obavezni predmeti u nastavnom planu analognih doktorskih studija na Univerzitetu u Beogradu i na Univerzitetu u Kragujevcu tiču se metodičko-metodoloških pitanja, to jeste pripremaju kandidate za istraživanja u metodici nastave. Izborni predmeti u oba nastavna plana dominantno su u vezi sa nekom od metodika, te pripremaju polaznike za prijavu i izradu doktorske disertacije. Izbornih modula na doktorskim studijama na dva studijska programa sa kojima se upoređujemo ima više nego što je predloženo ovim elaboratom. Razlozi za tu razliku su kadrovske, tehničke i organizacione prirode. Razlika u broju i rasporedu predmeta po semestrima proističe iz razlika u nacionalnim i univerzitetskim pravilima i nije suštinske prirode.

PREDLOG ODLUKE – Tačka 2

UNIVERZITET CRNE GORE

Filozofski fakultet

Broj:

Nikšić,

Na osnovu člana 64 i 65 Statuta Univerziteta Crne Gore, Vijeće Filozofskog fakulteta je na sjednici održanoj 31. 3. 2025. godine donijelo

O D L U K U

I

Predlaže se Centru za unapređenje kvaliteta da Senatu Univerziteta Crne Gore da pozitivno mišljenje na Zahtev za akreditaciju i Elaborat o opravdanosti osnivanja akademskog doktorskih studija **Metodika nastave** na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

II

Zahtjev za akreditaciju i Elaborat o opravdanosti osnivanja doktorskih studija akademskog studijskog programa **Metodika nastave**, čine sastavni dio ove odluke.

DEKANKA

Prof. dr Tatjana Novović